Milliyet
ÇOCUK
16 Kasım 1987 • Sayı: 46 • 200 Lira
(KDV Dahil)

TÜRK TİCARET BANKASI
VÜCUDUMUZ ANSİKLOPEDİSİ

RED KİT Daltonların İzinde

ÇOCUKLAR

Milliyet

KARDEŞ

HER OKURA

BİR SİGNAL İL BULMACA OYUNU VERİYOR...

İSTER DERSTE KULLAN
İSTER OYUN OYNA

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

İmtiyaz Sahibi
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Redaksiyon
HİKMET ALTINKAYNAK

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞUR
NACİ ÖZDAĞLI

Satış Müdürü
NİYAZİ YEŞİL

İşletme Müdürü
ALİ NAZIM ONARAN

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Ofset Hazırlık
MEHMET YALAZI

16 Kasım 1987 ● Sayı: 46
Yıl: 16

Adres:
Milliyet Çocuk Dergisi,
Milliyet Yayınları,
Prof.Kâzım İsmail Gürkan
Cad. No: 10 (34333)
Cağaloğlu/İSTANBUL
☐ Telefonlar: 526 83 86 -
520 83 94 - 528 42 67
528 55 76
☐ Abone Koşulları: Yıllık
10.400 TL. Altı aylık: 5200 TL.
☐ Abone ve Satış İçin
Başvuru: Milliyet Çocuk
Dergisi Satış Servisi,
Cağaloğlu-İstanbul
☐ Türkiye'de Satış Fiyatı:
200 TL.
☐ Kıbrıs'ta Satış Fiyatı: 250 TL.

NE VAR NE YOK?

Sihirli Çikolata Fabrikası

Roald Dahl'ın Romanı

Çeviren: Nazan Erkmen

SAYFA 12

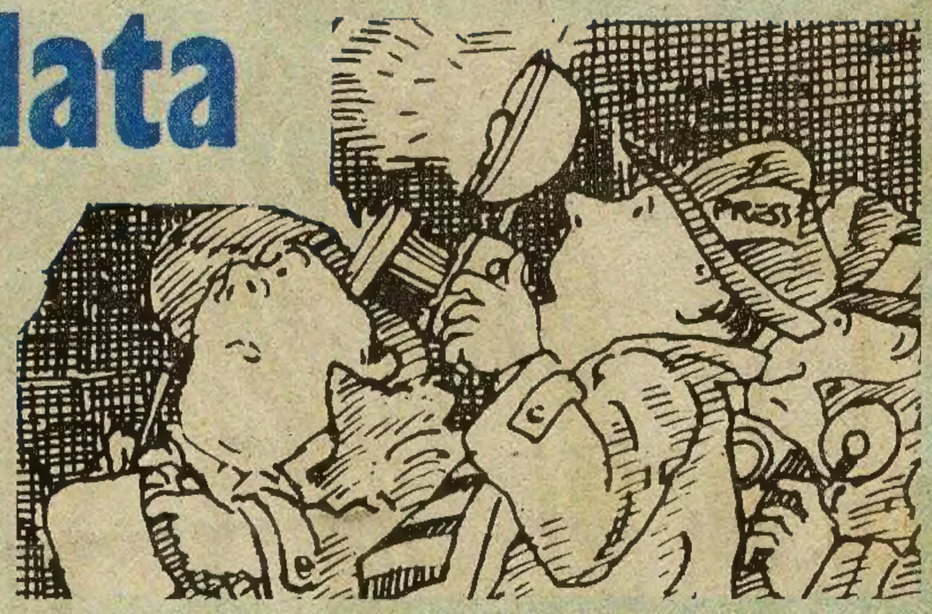

Dr. Edgerton, bilimsel çalışmaları sonucunda stroboskopik ışığı kullanılabilir hale getirdi.

Dr.Herold E.Edgerton

ZAMANI DONDURAN ADAM

SAYFA 20

Ferit Avcı'nın resimleriyle

BİLİNMEYEN YÖNLERİYLE HAYVANLAR

SAYFA 14

ÖYKÜ

MAVİ BALONLAR

İSMAİL SİVRİ

PANAYIRDA, pazar günü öğle sonrasında, iğne atsan yere düşmezdi. Atlı karıncalar, dönme dolaplar, uçan roketler, çarpışan otomobiller ve tüm oyuncaklar ağzına dek doluydu. Büfeler ve dondurmacılarla satıcıların önünde, çocuklar, ana ve babalarıyla bir şeyler alıyorlardı. Satıcı ve çığırtkanlarla cambaz ve göstericilerin sesleri birbirine karışıyordu.

Bu renkli ve gürültülü dünya, çocukları şaşkına çevirmişti. Kız ve erkek çocuklar, annelerinin eteklerini, babalarının ceketlerini çekerek, bir oyuncaktan ötekine, bir büfeden başka bir satıcıya koşar gibi gidiyorlardı. Kız olsun, erkek olsun tüm çocuklar şöyle bağrışıyorlardı:

— Atlı karıncalara binelim!..

— Dondurma alalım!..

— Balon isterim!..

Bu gürültülü kalabalık içinde, babasının elinden tutarak dolaşmakta olan bir küçük oğlan ise, ne oyuncaklara bakıyor, ne balon ve ne de dondurma istiyordu. Her şeye karşı ilgisiz ve isteksizdi. Babası ise, üzgün oğlunu neşelendirmek için durmadan sorup duruyordu:

— Atlı karıncalara biner misin?

— Dondurma ister misin?

— Balon alalım mı?

Çocuk, her soruya olumsuz karşılık veriyordu. Ne tatlı karıncalara, ne dönme dolaplara, ne uçan otomobillere bakıyordu. Sonra, ne kuklalara bakmak, ve ne de çadır tiyatrosu önünde gösteri yapan palyaçoyu görmek istiyordu. Baba ise, oğlunu sevindirmek için her şeyi almaya ve yapmaya hazırdı. Ama, oğlan hiçbir şey istemiyordu.

Bu küçük oğlanın aklında ve gönlünde, panayır değil, bir süredir onlardan ayrı yaşayan annesiyle küçük kız kardeşi vardı. Bu panayıra, hep birlikte gelirlerdi. İki kardeş, neşe içinde, oyuncaklara binerler, meyva suları veya gazoz içerler, dondurma yerler ve uçan balon alırlardı. İki kardeş, atlı karıncalara binmeden, dondurma yemeden ve hele uçan balon almadan, panayırdan ayrılmazdı.

O gün ise, baba ile oğul, sessiz, panayır içinde dolaşıp duruyorlardı. Bu dolaşmaları sırasında baba, bir aralık oğlunun, çocukların ellerindeki uçan balonlara baktığını gördü. Yüzü sevinçle parlayan baba, oğluna:

— Balon alalım mı, diye sordu?

Oğlan, bu soruya, başına öne eğmekle karşılık verdi. Baba, oğlunu koşar gibi balonculara götürdü. Oğlan, renk renk uçan balonlara bakarken, hep mavi balon alan kızkardeşini anımsadı. Baba, oğluna bakarken, oğul baloncuya:

— Mavi balon olsun, dedi.

Baba, ilk kez mavi balon isteyen oğluna baktı. O anda, gözlerinin önüne, ipek sarı saçlı güzel kızı geldi. Buğulanan gözlerini oğluna göstermemek için başını göğe kaldırdı. Mavi gökte, eşiyle kızının açık mavi gözlerini görür gibi

KIŞA KARŞILAMA

Şimdi mevsim sonbahar
Sular birden soğudu
Yaprak döktü ağaçlar
Kış geliyor çocuklar

Bugün odun yapalım
Damları dolduralım
Kar yağacak yakında
Kış geliyor çocuklar

Yükseklere kar yağdı
Buralara da iner
Paltonuzu giyinin
Kış geliyor çocuklar

Hüseyin ALEMDAR

oldu. Başını yere indirirken, oğlunun tatlı sesini duydu:

— Baba, ben acıktım.

Bu sözle birlikte, ikisi elele büfelerden birine doğru koştular. Elleri yiyeceklerle dolunca, panayır çevresindeki parkta, boş sıralardan birine oturdular. Peynirli sandviçlerini yer, meyveli gazozlarını içerken, baba, tatsız bir tartışma sonucu, küçük kızıyla birlikte giden karısını düşünüyor, oğlan ise, karşı sırada oturan ve kardeşine benzeyen sarı saçlı kıza bakıyordu. Küçük kız ise, oğlanın elindeki balona bakarak, ağlar gibi bağırıyordu:

— Anne, balon istiyorum.

Anne ve baba, bağıran kızlarını susturmaya çalışıyorlardı. Ama, kızın hiçbir şey dinlediği yoktu. Sesi gittikçe daha çok çıkıyordu. Az sonra da, yerinde tepinmeye başladı. Kıza bakan oğlan babasına dönerek sordu:

— Baba. balonumu ona vereyim mi? Baba, yutkunarak:

— Sen bilirsin, dedi.

Oğlan, hemen yerinden kalkarak, karşı sırada oturan ve ağlayan kıza doğru yürüdü. Önce, kızın anne ve babasına baktı. Sonra, kıza dönerek, elindeki balonu uzattı:

— Al, senin olsun.

Kadın, oğlana sevgiyle bakarken, erkek:

— Olmaz, dedi, o balon senin.

Oğlan, başı öne eğik:

— Olsun, diye karşılık verdi.

Küçük kız, oğlanın elindeki balonu alarak, sevinç çağlıkları atmaya başladı. Baba, ayağa kalkıp oğlana teşekkür ederken, anne, bu iyi yürekli çocuğu öperek, ona yiyecek bir şeyler vermek istedi. Oğlan, hiçbir şey almadan sessizce, babasının yanına döndü. Baba, sevgiyle oğluna bakarak:

— Üzülme, dedi, yine alırız.

Oğlu, kısık bir sesle:

— Yok, dedi, istemem.

Baba, merakla:

— Neden, diye sordu?

Oğlu, gözleri dolu dolu konuştu:

— Kardeşimin de balonu yok...

Sonra, ağlamaya başladı. Oğlunu ağlar gören baba, ne diyeceğini, ne yapacağını bilemedi. Önce ayağa kalktı. Sonra, yerine oturarak, ağlayan oğluna yumuşak bir sesle:

— Ağlama oğlum, diyebildi.

Karşı sırada oturan küçük kızın anne ve babası, oğlanın, balonu için ağladığını sandılar. Oğlan, mavi balonu için değil, onlardan ayrılan anne ve kardeşi için ağlıyordu. Oğlunun neden ağladığını bilen baba, cebinden çıkardığı mendille, oğlunun gözyaşlarını silerken boğuk bir sesle sordu:

— Onları çok mu özledin?

Oğlan, hıçkırarak:

— Çok özledim, dedi.

Babanın, bir karşılık vereceği sırada, karşılarında, elindeki mavi balonla gelen küçük kızı gördüler. Yaramaz küçük kız, elindeki mavi balonu, oğlana uzatarak:

— Ağlama kardeş, dedi, balonunu getirdim.

Oğlan yaşlı gözlerini göstermemek için başını öne eğdi. Baba, küçük kızın sarı saçlarını okşayarak:

— Olmaz, dedi, artık o senin oldu.

Küçük kız, geri dönerken, oğlan başını kaldırıp, babasına:

— Kardeşim gibi, dedi.

Sonra, şunları ekledi.

— Önce kavga ediyor, sonra barışıyor.

Baba, ayağa kalkarak:

— Biz de öyle yapalım, dedi.

Böylece, baba ile oğul her şeyi konuşmuş oldular. Oğlan babasına sevgiyle sarılırken, baba oğlunun elinden tutarak:

— Haydi, dedi, kardeşine gidelim.

Baba, önce, karşı sırada oturan kadınla erkeği selamladı; oğlan, kıza el salladı. Sonra panayır içine doğru yürüdüler. Küçük kızın ana ve babasının şaşkın bakışları arasında doğruca bir baloncuya gittiler. Baba, çoşkulu:

— İki mavi balon, dedi.

Oğul, şaşkın bakarken, baba:

— Kızım, dedi, hep mavi balon ister.

Oğlan, başını eğerek, sordu:

— Ya annem, diye sordu?

Adam, boğuk bir sesle:

— Anneler, dedi, oğullarını ister.

Az sonra, baba oğul, panayırdan çıktılar. Yollarda, koşar gibi gidiyorlardı. Bir sokak başına vardıklarında, oğlan, elindeki mavi balonlardan birini babasına uzatarak:

— Bu balonu, dedi, kardeşime sen ver.

Baba, balonu alırken, oğlan:

— Kardeşim, dedi, çok sevinecek.

Baba, oğluna sevgiyle bakarak, balonu aldı. Bir süre sokak boyunca, hiç konuşmadan yürüdüler. Çok geçmeden bahçeli bir evin kapısı önünde durdular. Adam, evin ahşap kapısını iki kez çaldı. Açılan kapıdan geniş bir bahçeye girince, kız babasına, oğlan annesine sarıldı. Annesine kavuşan oğlan, babasına sarılan kız, sevinçten ellerindeki balonları uçurdular. İki çocuğun bağrışları, balonların peşinden göğe yükseliyordu:

— Balonlar!.. Balonlar!..

Çocuklar, göğe yükselen balonlara bakarken, anne ile baba elele tutuşmuş, bir çocuklara, bir göklere uçan mavi balonlara bakıyorlardı. Gerçekte, anne ve babalarıyla birlikte, kız ve oğlan göklerde balonlar gibi mutluluk içinde uçuyor, uçuyorlardı.

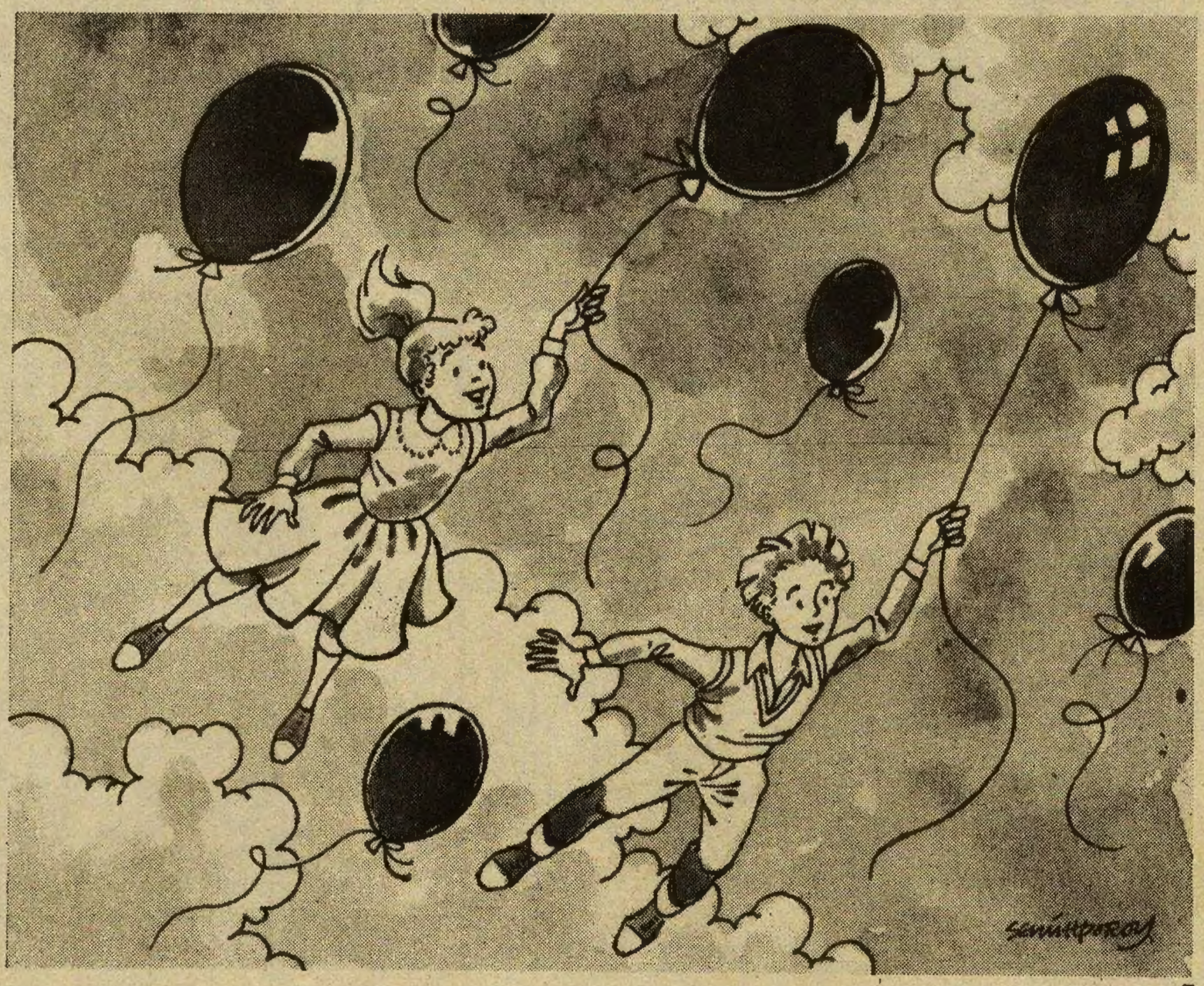

Biraz da Gülelim

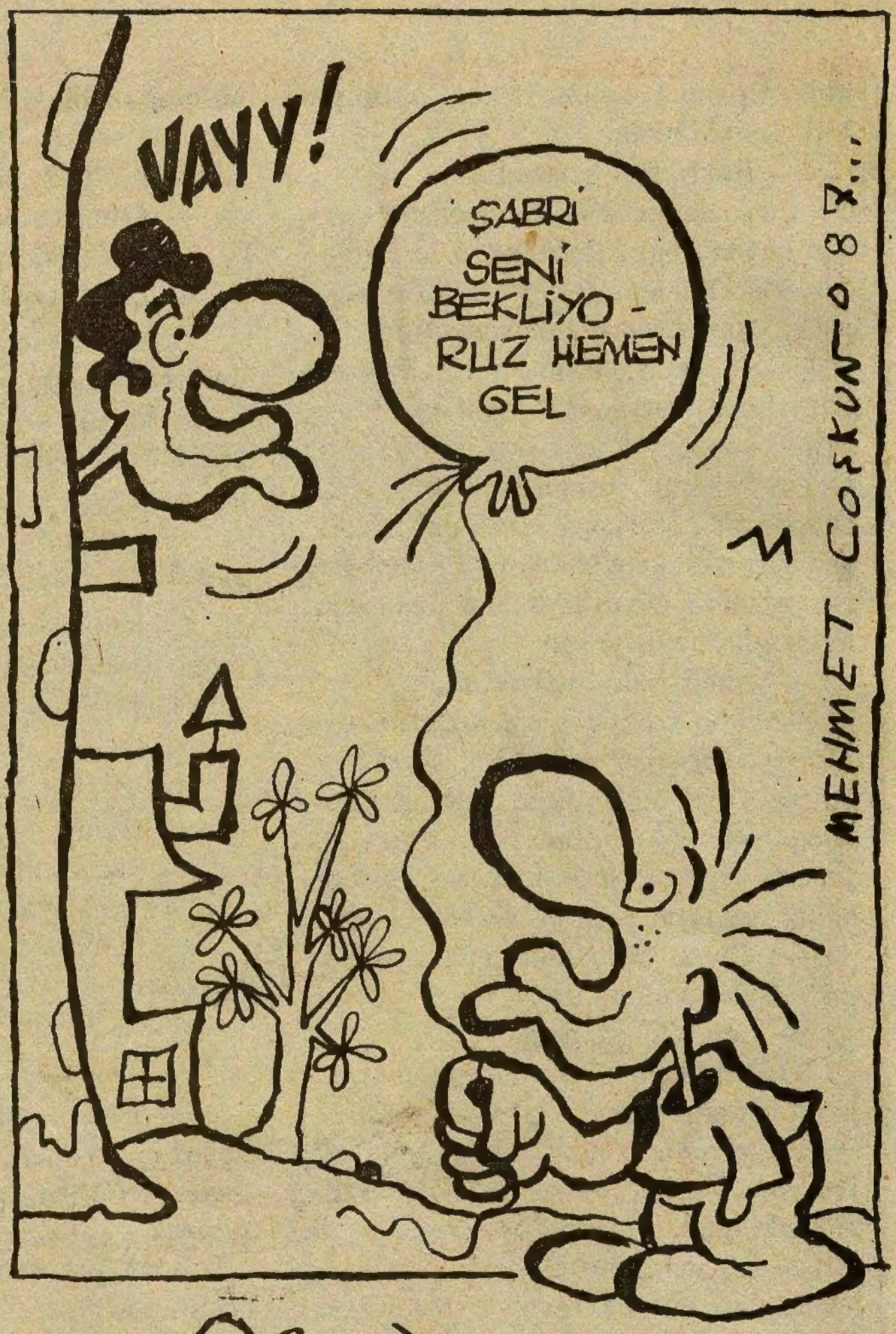

TOPRAK

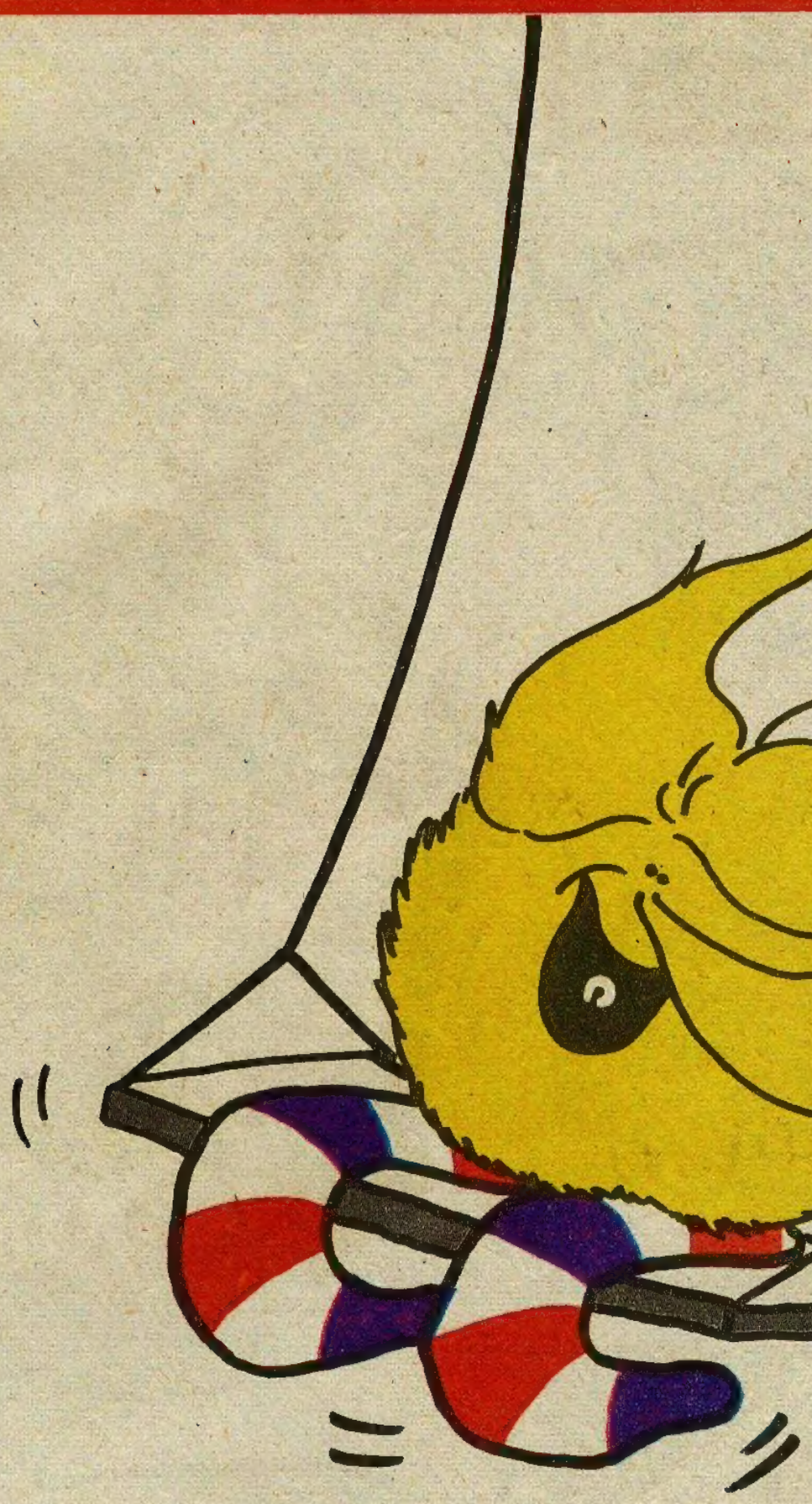

Çok yaşa Gala!

Yeni Gala Kapaklı Mendil

FOTOĞRAF MAKİNESİ

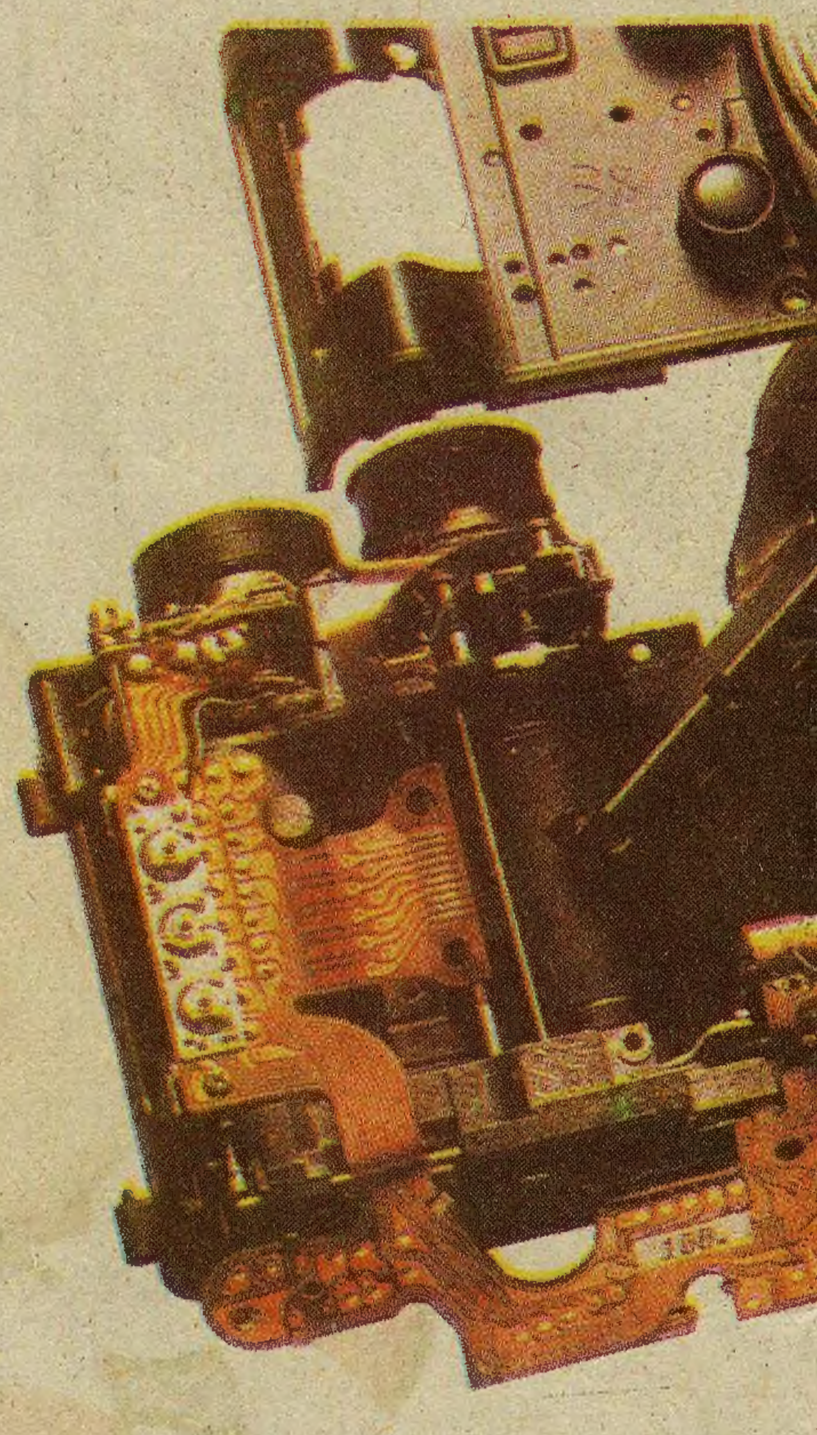

Günümüzün modern makineleri öylesine gelişmiştir ki, "hatalı" fotoğraf çekmek hemen hemen olanaksız gibidir.

İYOT ve klor gibi bazı gümüş tuzları ışığa karşı tutulduklarında gözle görünür bir değişime uğrarlar. Yansıdıkları cismin gizli görüntüsünü taşırlar. Kimyasal bir işlemle de, bu görüntü açığa çıkar. Evet; hiç kuşku yok ki, dünyanın en etkili iletişim araçlarından birinin altında, işte böylesine basit bir ilke yatıyor...

Günümüzün modern makineleri ise öylesine gelişmiştir ki, "hatalı" fotoğraf çekmek hemen hemen olanaksız gibidir. Elektronik ışıkölçerler, makinenin tüm fonksiyonlarını kontrol eden elektronik beyin, uzaktaki bir cismi otomatik olarak netleyebilen sonar sistemi, modern makinelerin yaklaşık tümünde vardır.

Genel olarak bir fotoğraf makinesi, ışık geçirmez bir kutudur. Kutunun bir ucunda mercek ve obtüratör, öteki ucunda da ışığa karşı duyarlı film bulunmaktadır. Obtüratör, mercekten geçerek filmin üzerine yansıyacak ışığın, ne kadar süreyle filmin üzerinde kalması gerektiği-

Aşağıdaki fotoğraflarda bir bitkinin büyümesini üç aşamada görüyorsunuz. Bitkinin fotoğrafı birkaç gün boyunca belli aralıklarla çekilmiştir. Bu fotoğraflar sayesinde bitkinin büyüme süreci

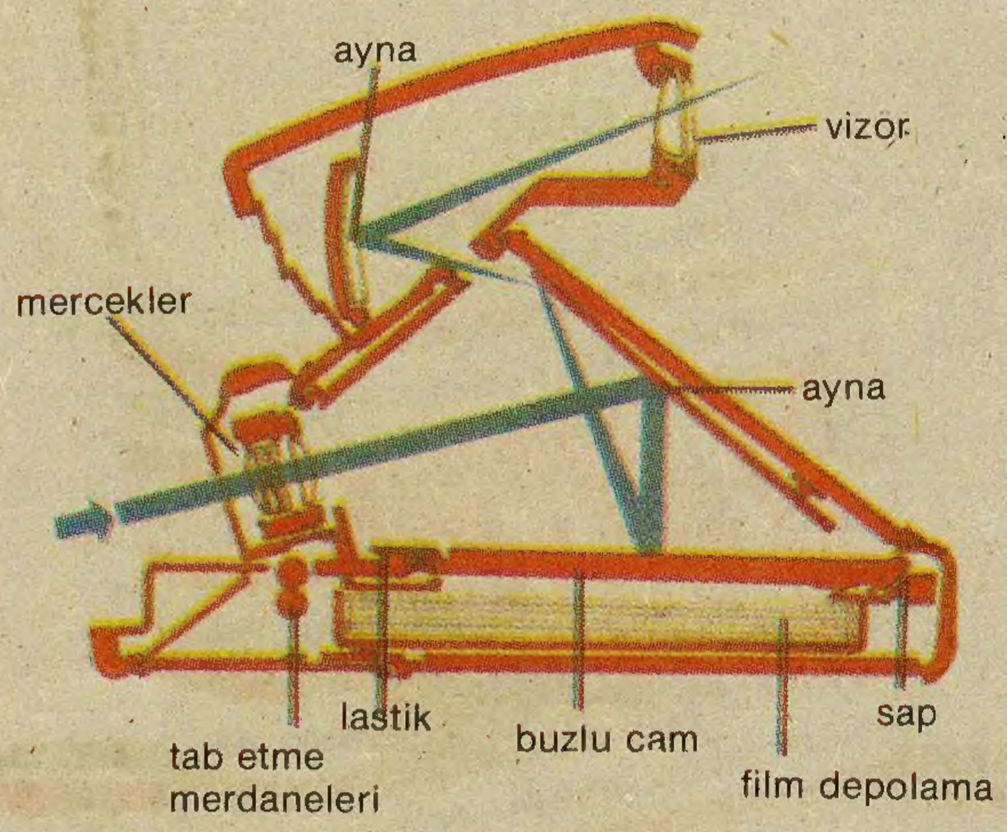

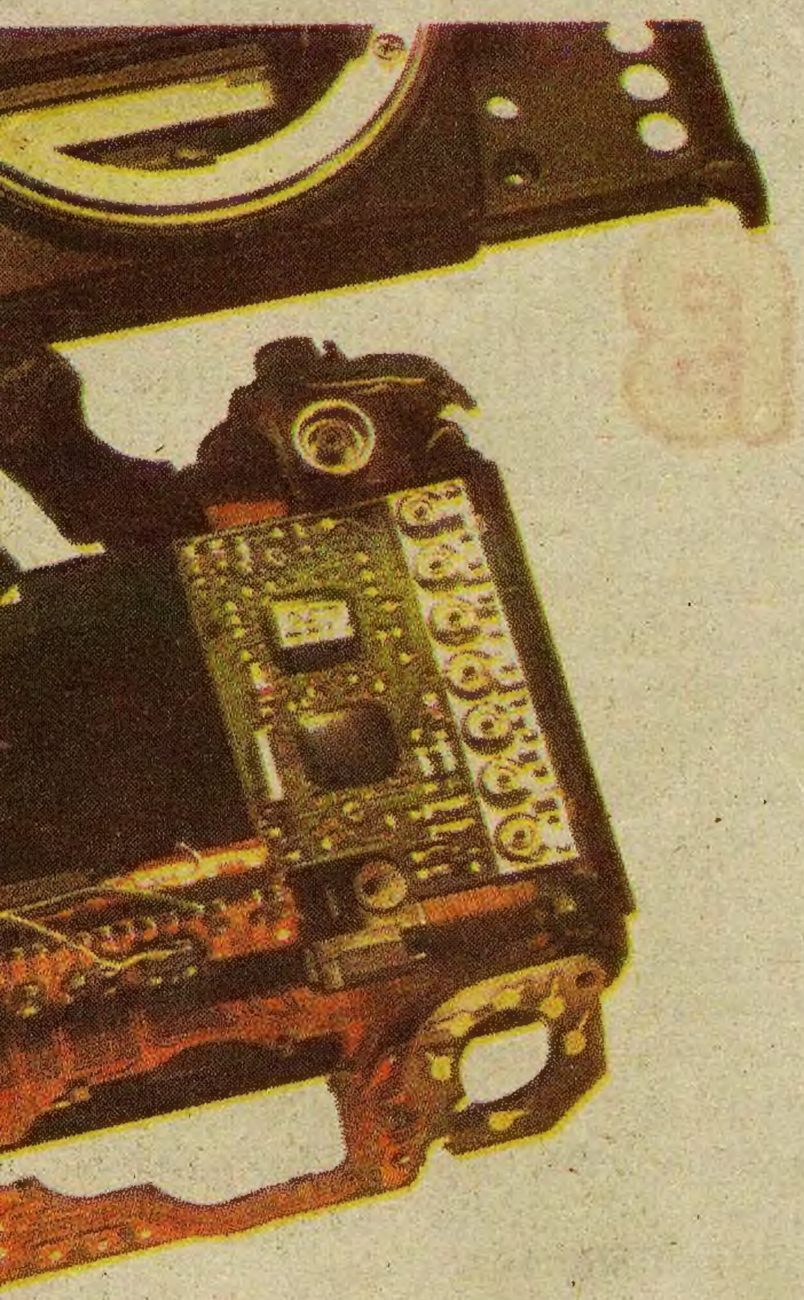

çıplak gözle de rahatlıkla görülebiliyor. En üstte sağdaki fotoğraftaysa, cisimlerin üç boyutlu görüntülerini çekmeye yarayan ve adına "holografi" **denilen bir tekniğin sonucu görülüyor.**

ni düzenleyen aygıttır. Bu süre, saniyenin yarısından 4000'de birine kadar değişebilmekte ve fotoğrafı çeken kişi tarafından ayarlanabilmektedir. Görüntünün üzerine yansıtıldığı film ise, içinde gümüş tozlarıyla hazırlanmış bir karışımın bulunduğu saydam, asetat bir tabakadır.

Filmin üzerindeki görüntünün ortaya çıkarılabilmesi için banyo edilmesi gerekir. Karanlıkta yapılan bu işlemde, ışığa duyarlı gümüş tuzları, gümüşe dönüşürler. Daha sonra yapılan "sabitleme" işlemiyle kalıcı hale gelir. İstenmeyen tuzlar temizlenir ve filmin üzerindeki görüntü başka bir deyişle, ışığa çıkarılabilecek bir duruma gelir. Banyodan çıkan bu filme "negatif film" adı verilir. Bu film, baskı yoluyla "pozitif" biçime dönüştürülür. Bu işlemde negatif filmin içinden geçen ışık, bir başka tabaka filmin üzerine yansıtılarak banyo edilir. Böylece, negatif filmin üzerindeki görüntüler tersine çevrilerek, gerçek görüntü elde edilmiş olur.

Renkli filmin banyosu ise daha karışıktır. Her renk için, renge duyarlı tabakalar vardır. Film banyo edildiğinde tabakalardaki görüntüler ortaya çıkar. Daha sonra renkler birbirine karışarak, renkli fotoğraf gerçek tonlarıyla ortaya çıkar.

Günümüzün en çok kullanılan fotoğraf makinesi, 35 milimetrelik merceğiyle, SLR (tek mercekli refleks) tipi makinedir. Bu makinelerin merceği, 35 milimetre genişliğindedir. Merceklerden geçen ışık bir ayna yardımıyla yansıtılarak vizöre gelir. Vizörden bakan bir kişi de, çekeceği fotoğrafın nasıl olacağını önceden bu pencereden görür.

35 milimetrelik objektife sahip bu makinelerde merceklerde değişebilmekte, çekilecek fotoğrafa göre, geniş açılı, ya da tele mercekler takılabilmektedir. Makinenin üzerinde bulunan obtüratör de, filmin üzerine

yansıtılacak ışığın ne kadar süre ile filmin üzerinde kalması gerektiğini düzenlemektedir. Saniyenin 1000'de biri ve daha yukarı süratler, hareketli cisimlerin fotoğrafını çekmek için kullanılır.

Bugün birçok makinede, bu işlemleri otomatik olarak yapabilecek sistemler bulunmaktadır. Fotoğrafçı makinesini yalnızca konuya doğru tutmakta, makine geri kalan işlemleri çözümlemektedir.

Kuşkusuz makine çeşitleri tek mercekli makinelerle bitmiyor. Yuvarlak, disk tipi film kullanarak çekim yapan makineler, eni 6 santimetrelik geniş film çeken makineler, hatta ceketin üst cebine sığabilecek minyatür makineler de bulunmaktadır.

"Polaroid" tipi makinelerdeyse, makine çekilen filmi otomatik olarak banyo etmekte, resmi çektikten birkaç dakika sonra fotoğraf karta basılı olarak makinenin önünden çıkmaktadır. Özellikle uzay laboratuvarlarında ve casus uçaklarda kullanılan yüksek süratteki makineler saniyenin onbinde biri, hatta milyonda biri süratinde fotoğraf çekebilmektedir...

ÇOK GİZLİ

Huelva kentinde bir Alman casusu vardı. Casus, kumsala bir ceset vurduğunu İspanyol yetkililerden nasıl olsa öğrenecek ve...

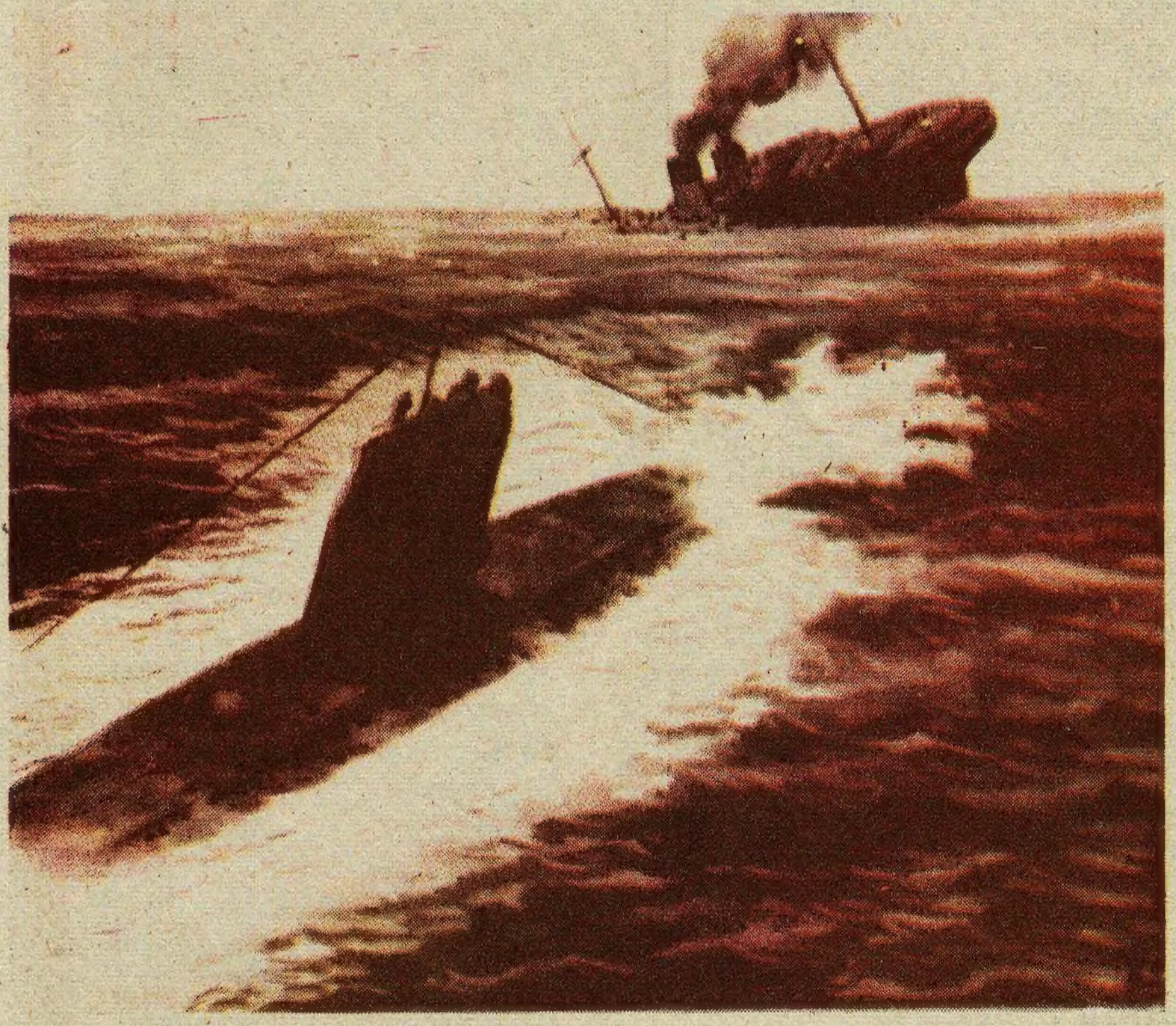

İNGİLİZ donanmasına bağlı **Seraph** denizaltısı sabahın dörtbuçuğunda Atlas Okyanusu'nun yüzünü sessizce yarıp ortaya çıktı. Planlandığı gibi şu anda Huelva Nehri ağzının binbeşyüz metre ilerisinde bulunuyordu. İspanya'nın güneybatı sahili açığında.

Denizaltının kulesi suyun yüzüne çıktı ama gövdesi değil. Gemi o düzeyde duraladı ve yeniden dalmaya hazır bekledi. Güvertesi üzerinde sular kıpırdaşıp duruyordu. Bir gören olursa hemen dalıp gözden yok alacaktı. Ne var ki, iki kilometre ilerde avlanan İspanyol balıkçı tekneleri onu hiç görmediler. Bulutlu bir geceydi. Ay çoktan batmıştı. Ağır ağır kıpırdanan deniz hemen hemen salt bir karanlık içindeydi.

29 yaşındaki komutan, Albay N.A.Jewell, yanında dört subayıyla birlikte komuta kulesine tırmandı. Yanlarında garip görünüşlü çelik bir kutu taşımaktaydılar. Kutunun boyu iki metre kadar, eni de seksen santim vardı. Tam 180 kilo geliyordu. Üzerine **"Optik Teçhizat"** diye bir etiket yapıştırılmıştı. Jewell, adımlarına şaşırtıcı gerçeği o sıra anlattı.

"Bu kutunun içinde ölü bir gövde var," dedi.

Cesede bir deniz binbaşısının üniforması giydirilmişti. Şu anda ceset, bu haliyle İkinci Dünya Savaşı'nın en inanılmaz görevini yerine getirmeye gönderilecekti. **"Çok gizli"** bazı bilgileri Almanlara verecek ve onları şaşırtacaktı. Yanlıştı tabii verilecek bilgiler.

BU planı deniz albayı Ewen Montagu, 1942 yılında düşünmüştü. Müttefikler, Kuzey Afrika'yı aldıktan sonra 10 Temmuz 1943'de Güney Avrupa'ya çıkarma yapacaklardı. Sicilya'dan başlayacak, sonra İtalya üzerinden kuzeye doğru ilerleyeceklerdi. Ama bir kere Almanları çıkarmanın başka yerden, örneğin Korsika ya da Sardunya üzerinden, ya da doğuda Yunanistan üzerinden yapılacağına inandırabilirlerse, işleri büyük ölçüde kolaylaşacaktı. Almanlar bu yalanı yuttukları an, elbette tehlikeli sandıkları alanlara kuvvet yığacaklar, Sicilya'daki savunmalarını zayıflatacaklardı.

Montagu, sahte gizli belgelerin Almanların eline geçmesini bu yüzden planlamıştı. Denizde bir bombardıman sonucu ölmüş İngiliz subayının cesedi, üzerinde dökümanlarla birlikte sahile vurursa, yalanı yutmamaya da olanak yoktu.

MONTAGU'nün birinci işi, uygun bir ceset bulmaktı. Güç işti bu. Adamın kesinlikle boğulma sonucu ölmüş olması gerekiyordu. Çünkü ele geçtiğinde Alman doktorlar cesedi inceleyip ölüm nedenini anlayabileceklerdi. O sırada Montagu, otuz yaşlarında bir adamın zatürreeden öldüğünü haber aldı. Ünlü doktor Sir Bernard Sipilsbury, Montagu'ye gerekli bilgiler verdi: Zatürreenin ciğerlerde yarattığı sıvı pekâlâ deniz suyu sanılabilecek durumdaydı.

Ölünün yakın akrabaları, cesedin böyle bir göreve gönderilmesine izin verdiler. Tek koşulları, cesedin gerçek adının hiçbir zaman açıklanmamasıydı. Montagu, hemen cesedi teslim alıp soğuk hava deposuna yerleştirdi. Sonra planın ikinci aşamasına geçti.

Huelva adlı İspanyol kenti, bu iş için biçilmiş kaftandı. O yörede çalışan bir Alman casusu bulunduğunu biliyorlardı. Bu casus, kumsala bir ceset vurduğunu İspanyol yetkililerden duyacaktı nasılsa. İspanyollar da bu casusa ölünün evrak çantasına bakmak ve yazıların kopyasını Berlin'e yollamak için izin vereceklerdi.

Bundan sonraki adım, Binbaşı William Martin'in taşıyacağı sahte mektupları hazırlamaktı. Genelkurmay Başkan Yardımcısı Sir Archibald Nye, bu konuya yardımcı oldu. O sırada Kuzey Afrika'da çarpışmakta olan General Alexander'e yazılmış bir mektup hazırladı. Mektup, Genelkurmay'ın resmi kâğıdına çeçildi, üzerine 23 Nisan 1943 tarihi atıldı. Bu tarih, Binbaşı Martin'in sözde boğulma olayından yedi gün öncesine rastlıyordu. Zarfı mühürlenmiş, üzerine **"Özel ve Çok Gizli"** diye yazılmıştı. Şöyle başlıyordu mektup:

"Azizim Alex,

Sana bu mektubu Montbatten'in subaylarından biriyle gönderiyorum. Geçen günkü telgrafların hikâyesini biraz ayrıntılı biçimde bilmen gerektiğine inanıyorum."

SİR Archibald, mektubun bundan sonraki kısmında Yunanistan'dan söz ediyor, Sardunya'ya yapılacak bir çıkarmaya değiniyordu. Beri yandan Lord Louis Montbatten de iki ayrı mektubun altına imza atarak yardımcı olmuştu.

Bu iki mektuptan biri, o sırada Cezayir'de bulunan Müttefik Kuvvetler Komutanı General Eisenhower'e yazılmıştı. İkincisinin üzerinde ise, Akdeniz Genel Komutanı Amiral Sir Andrew Cunningham'ın adı yazılıydı.
Lord Louis mektubunda bir de espri yapmıştı. **"İşi bitince lütfen Binbaşı Martin'i bana geri yollayın"** diyordu. **"Belki gelirken biraz sardunya getirir!"**

Acaba Almanlar bu sözden, Sardunya adasına saldırılacağı anlamını çıkaracaklar mıydı?
Montagu öyle olmasını umuyordu.

Bundan sonra Mantagu, Binbaşı Martin'in üzerine Kraliyet Deniz Kuvvetleri üniformasını giydirdi. Çok değer taşıyan evrak çantasını bir zincirle pardesüsünün kemerine bağladı. Düşmanı inandırabilmek için cesedin ceplerine bazı özel eşyalar yerleştirdi. Hayali dostlardan mektuplar, beş sterlin para, üç tane birer sterlin, biraz bozuk para, otobüs biletleri, bir deste anahtar, küçük bir kalem...

18 Nisan günü, Montagu, Binbaşı Martin'i büyük çelik kutusuna yerleştirip İskoçya'daki Holy Losh limanına götürdü. Orada **Seraph** denizaltısı hazır bekliyordu. Garip yükünü gemiye alan denizaltı ertesi gün yola çıktı ve 30 Nisan sabahı saat 4.30'da Huelva nehrinin açığında su yüzüne çıkmak üzere yol almaya başladı.

ALBAY Jewell, bir yandan dudakları arasından ölülere okunan duaları mırıldanarak cesedi yavaşça kutusundan çıkarıp suya bıraktı. Çevredeki subaylar başlarından şapkalarını çıkararak Binbaşı Martin'in dalgalar üzerinde uzaklaşan cesedine saygı duruşunda bulundular. Bata çıka sahile doğru kayıyor, büyük bir başarıyla bitecek görevini yapmaya gidiyordu Binbaşı Martin.

Evrak çantasındaki belgeler sonunda gerçekten Huelva'daki Alman casusunun eline geçti. Hitler telâş içinde çeşitli birlikleri ve deniz uçaklarını Yunanistan'a yolladı ve Alman Genelkurmayı, Korsika ile Sardunya üzerinden gelecek çıkarmayı ciddi ciddi beklemeye başladılar.

SONUNDA Sicilya çıkarması yapıldığında yüzlerce, belki de binlerce hayat kurtulmuş oldu. Buralardaki Alman savunması, normalden çok daha zayıftı artık.

Bütün bunlar, bugün İspanya'nın Huelva kentindeki küçük mezarlıkta gömülü olan bir ölü, adı bilinmeyen bir savaş askeri tarafından gerçekleştirilmişti.
Bugün oraya giderseniz mezarın mermer taşı üzerinde şu sözleri okuyabilirsiniz:

"William Martin. Doğum, 29 Mart 1907, Ölüm, 24 Nisan 1943. İngiliz Kraliyet Ordusu askeri."

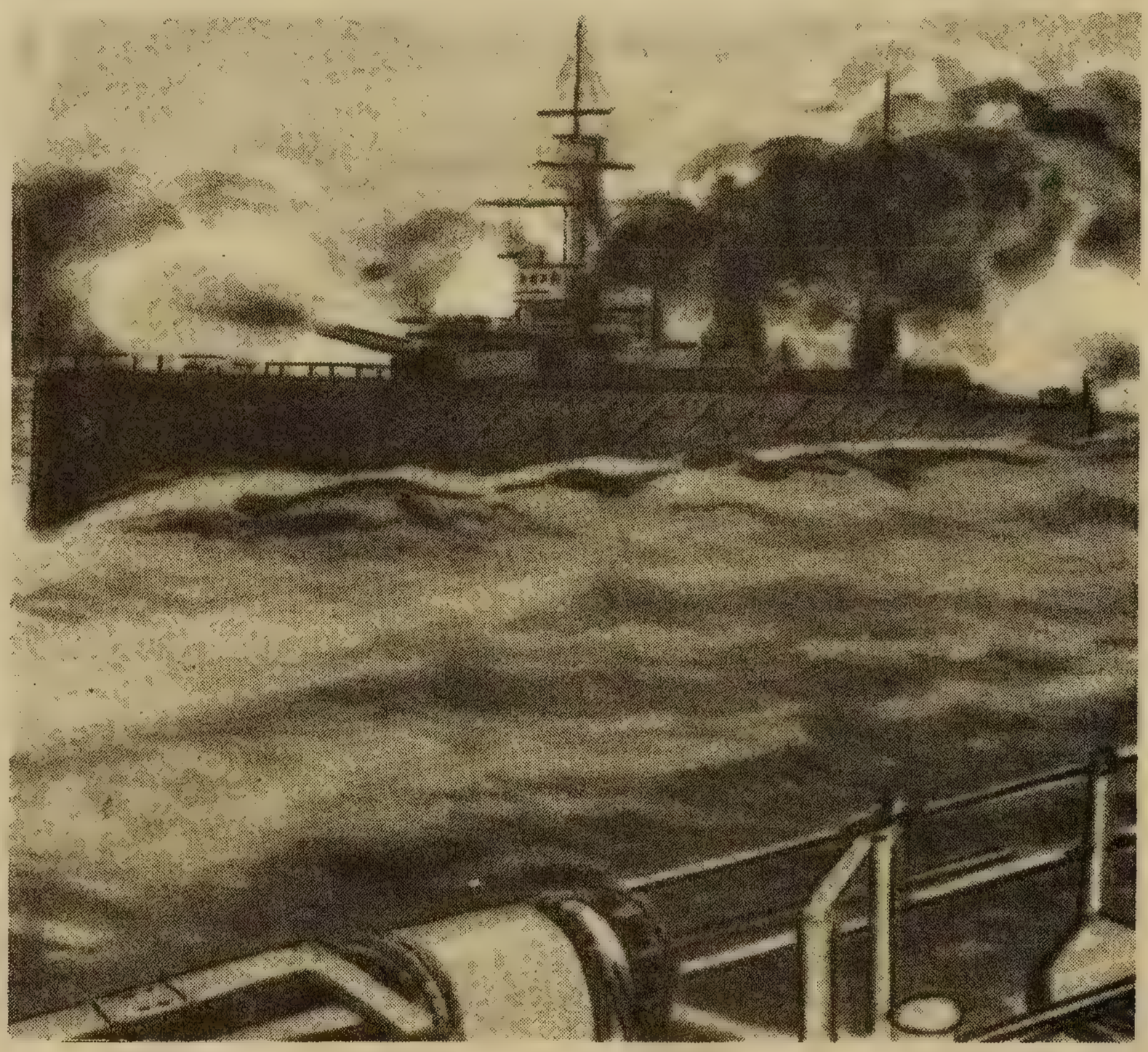

ROMAN

Sihirli Çikolata Fabrikası

Roald DAHL

Çeviren: NAZAN ERKMEN (5)

BAYAN Bucket yumuşak bir sesle, **"Bulamazsan üzülme canım"** dedi. **"Bu denli şanslı olmak herkese nasip olmaz."**

Bay Bucket **"Annem haklı"** diye söze karıştı.

Çarli cevap vermedi.

Josephin Nine, **"Kala kala geriye üç biletçik kaldı."** diye mırıldandı.

Corcina Nine, **"Ne olursa olsun, ister bul, ister bulma, yine de bir çikolata sahibisin"** dedi.

Corc Dede, **"Dünyanın en lezzetli çikolatası kremalı lokum-lu Wonka çikolatasıdır! O da sende var"** dedi.

Çarli, **"Evet, biliyorum"** diye fısıldadı.

Co Dede, **"Altın Bileti falan unut da çikolatanın keyfini çıkar"** dedi.

Hepsi de bir tek çikolata alıp, içinden altın bilet çıkmasının bir mucize olduğunu biliyordu ve düş kırıklığına, Çarli'yi hazırlamak istiyorlardı. Fakat tüm ihtiyarlar, binde bir de olsa, yine de şansları olduğunu biliyorlardı.

Bu çikolata parçası da, diğer çikolata parçaları kadar ümit doluydu.

Bu yüzden odanın içindeki tüm dede ve nineler Çarli kadar heyecanlı olmalarına rağmen, sakin görünmeye çalışıyorlardı.

Co Dede, **"Haydi, artık şunu aç, yoksa okula geç kalacaksın"** dedi.

Corc Dede, **"Hem de bu iş biter"** diye söze karıştı.

Corcina Nine **"Aç canım, lütfen aç. İçim pırpır ediyor."** dedi.

Çarli, çikolatayı bir ucundan ağır ağır açmaya başladı.

Yataktaki ihtiyarlar buruşuk boyunları öne doğru uzatarak heyecan içinde beklemeye başladılar.

Çarli'nin daha fazla merak içinde kalmaya sabrı kalmamıştı. Çikolatayı yarıya kadar yırttı. Kremalı çikolata kucağına düştü. Ortada altın bilete benzer bir şey yoktu.

Co Dede neşeli bir sesle **"Tamam! Tam umduğumuz gibi çıktı"** dedi.

Çarli kafasını kaldırıp baktı. Dört tatlı yüz dikkatle kendisini süzüyordu. Çarli, buruk bir gülümsemeyle büyüklerine güldü, sonra omuzlarını silkti ve yerdeki çikolatayı alıp annesine uzattı **"Anneciğim lütfen bir parça al. Bunu paylaşacağız. Herkesin bunun tadına bakmasını arzu ediyorum."**

Annesi **"Almayacağımı biliyorsun"** dedi.

Diğerleri de **"Olmaz! Olmaz! Böyle bir şey aklımızdan bile geçmez. Çikolatanın hepsi senin"** diye bağrıştılar.

Çarli **"Lütfen"** diye yalvardı. Çikolatayı herkese ayrı ayrı ikram ederek.

Fakat ne Co Dedesi, ne de diğerleri tek bir parça bile almayı kabul ettiler.

Bayan Bucket **Artık okula gitme zamanı geldi, canım"** dedi kolunu sevgili oğlunun sıska kollarına dolayarak. **"Haydi acele et, yoksa geç kalacaksın."**

□ *Co Dede de Wonka çikolatalarını beğeniyordu.*

İki Altın Bilet Daha Bulundu

O gün öğleden sonra, Bay Bucket'ın gazetesi üçüncü ve dördüncü altın biletin bulundu-

□ *Hepsi de bir tek çikolata alıp içinden "Altın Bilet" çıkmasını bekliyorlardı.*

günü açıkladı. Gazeteler BUGÜN İKİ ALTIN BİLET BİRDEN BULUNDU diye MANŞET attılar. GERİYE YALNIZCA BİR TEK ALTIN BİLET KALDI.

Co Dede, akşam yemeği için bütün aile bireylerinin masa başında toplandığı sırada **"Bakalım bu kez biletleri kim bulmuş"** diye mırıldandı.

Bay Bucket, gazeteyi gözünün ucuna kadar indirerek **"Üçüncü bilet Bayan Menekşe Açgözlüzâde tarafından bulunmuş"** dedi ve okumaya devam etti. **"Bu talihli genç bayanla röportaj yapmak üzere giden gazetecimiz Açgözlüzâde ailesini son derece meşgul buldu. Kameralar çalışıyordu, flaş yanıp sönüyordu ve insanlar bu ünlü kıza ulaşabilmek için birbirlerini itip kakıyorlardı. Ünlü kızımız da oturma odasında bir sandalyenin üstüne çıkmış elindeki bileti hararetle sallıyordu. Ağzındaki çikleti çıkarmadığı, çok hızlı ve aynı zamanda çok bağırarak konuştuğu için ne dediğini anlamaya imkân olmadı."**

Menekşe **"Ben bir çiklet hastasıyım"** diye bağırdı. **"Ama bu Wonka biletlerini duyunca çikleti bırakıp çikolataya merak sardım. Sırf talih kuşunu vurayım diye! Şimdi bileti kazandığıma göre çiklete geri dönmemem için hiçbir sebep yok. Çiklete tapıyorum. Çiklet çiğnemezsem ölürüm!", "Yemeklerdeki birkaç dakika hariç, çikletimi asla ağzımdan çıkarmam. Çıkarırsam da sırf kaybetmemek için bir yerlere yapıştırırım. Size gerçeği söylemem gerekirse günün her anında ağzımda çiğneyerek bir şey bulamazsam kendimi rahat hissetmiyorum. Annem, hanımefendilerin çiklet çiğnemediklerini ve bir kızın ağzına hiç çiklet yakışmadığını söyler, ama ben onunla aynı düşüncede değilim. Hem sonra annem kim oluyor da beni eleştiriyor. Benim fikrimi sorarsanız, bana bağırıp çağırmaktan, onun da çeneleri hergün en az benim kadar inip kalkıyor."**

Odanın bir ucunda, kalabalıktan yıkılmamak için piyanoya abanmış duran Bayan Açgözlüzâde **"Menekşe, kendine gel!"** diye seslendi.

Küçük Açgözlüzâde **"Peki, anneciğim, boşuna yorulma"** dedi sonra da gazetecilere dönerek **"Herhalde ilginizi çeker diye söylüyorum şimdi ağzımda bulunan bu çikleti tam üç aydır çiğniyorum. Bu bir rekor sayılır. En yakın arkadaşımı bile geçtim. Bayan Cornelya metal çeneden söz ediyorum. Yaman bir kızdı doğrusu. Şimdi bu çiklet benim en büyük hazinem oldu. Geceleri yatmadan önce çikleti çıkartıp karyolamın ucuna yapıştırıyorum, birkaç kez çiğnedikten sonra ciklet de yumuşamaya başlıyor. Dünya rekorunu kırmaya karar vermeden önce günde birkaç kez çiklet değiştirirdim. Bu değiştokuşu okuldan dönerken yapardım. Ne değiştokuşu mu? Çiğnediğim çikletleri kontrol düğmelerine yapıştırmaya bayılırım. Biri gelip de televizyonun düğmesine basınca parmağına benim koyduğum çiklet yapışır kalır. Ha! ha! Bazen ne gülünç olaylar olur bilemezsiniz. Bilhassa çok pahalı eldiven giyen hanımlara olur olanlar. Oh, evet, Wonka'nın fabrikasını ziyaret edeceğim için son derece memnunum. Anladığıma göre de yaşam boyu yetecek kadar da çiklet verecekmiş bana. Yupi! Yaşasın!"**

Cozefin Nine **"Ne canavar kız"** diye söylendi.

Corcina Nine **"Utanmaz. Bütün gün çiklet çiğneye çiğneye kendisi de bir yere yapışır kalır bir gün, inşallah"** dedi.

Çarli **"Dördüncü altın bilet kimde?"** diye sordu.

Bay Bucket gazeteye göz gezdirerek **"Bir bakayım"** dedi. **"Ah evet işte burada. Dördüncü altın bilet Mike TV adında bir çocuğa çıkmış!"**

Cozefin Nine **"Kötü bir talip"** daha diye mırıldandı.

Bay Bucket **"Dur dedenin sözünü kesme"** dedi.

Bay Bucket **"TV ailesi..."** diye gazeteyi okumaya devam etti.

Sürecek

Bilinmeyen yönleriyle

HAYVANLAR

Resimler: Ferit Avcı

Kargaların Dili

DEĞİŞİK yerlerde bulunan kargalar, farklı diller konuşurlar. Bazen işler öyle karışır ki, örneğin bir karganın verdiği alarmı ötekisi alamaz. Böylece bir de bakmışlar ki, bir tuzağa yakalanıvermişler.

Ama bu her zaman olmaz. Çok dolaşan kargalar vardır. Bunlar dolaşmaları sırasında çeşitli ötme biçimleri öğrenirler. Böylece bir dilden fazla dil öğrenmiş olurlar. Tabii bu da onların işine gelir.

Bazı kuşlar taklitçidir. lar birçok değişik ses çıkartan hayvanın kargalar olduğunu bildiriyorlar. Bu hayvanların yaklaşık 300'e yakın ses çıkarabildikleri biliniyor. Ne yazık ki hiç kimse bu seslerin kime ait olduğunu bilmiyor. Yani hiç kimsenin, kargalar tarlalarda toplandıklarında ne konuştuklarından haberi yok.

Hayvanlar Nasıl Haberleşirler?

HİÇ kuşku yok ki, canlılar arasında en geveze olanlar insanlardır. Bir dilde ortalama 40.000 kelime bulunduğu düşünülürse, insanların konuşmayı ne kadar çok sevdiği hemen anlaşılır.

Ama biz, insanlar, yeryüzünde konuşan tek canlı değiliz. Basit olmakla birlikte kendilerine has özel dilleri olan başka hayvanlar da vardır. Bu sayede yavrularını çağırırlar, arkadaşlarını tehlike durumunda ikaz ederler.

En karmaşık dil kargaların dilidir. Araştırmacı-

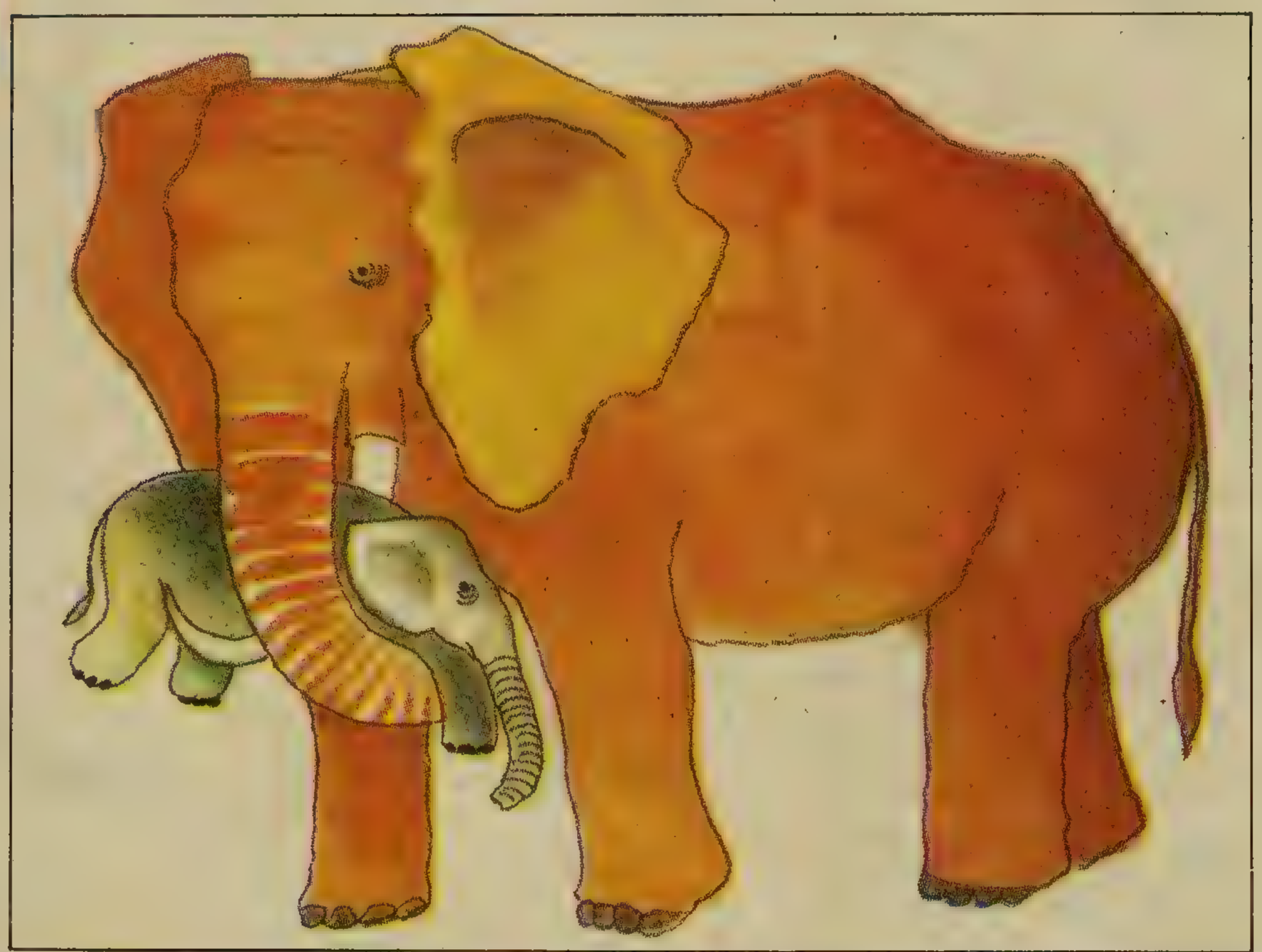

Başta papağan olmak üzere alakargalar, sığırcık kuşları, bazı bülbüller, kanaryalar yalnızca başka kuşların ötüş taklitini yapmakla da kalmazlar, makinelerin çıkarttığı sesleri taklit ederler; insan sesine benzer sesler çıkartırlar, hatta konuşurlar.

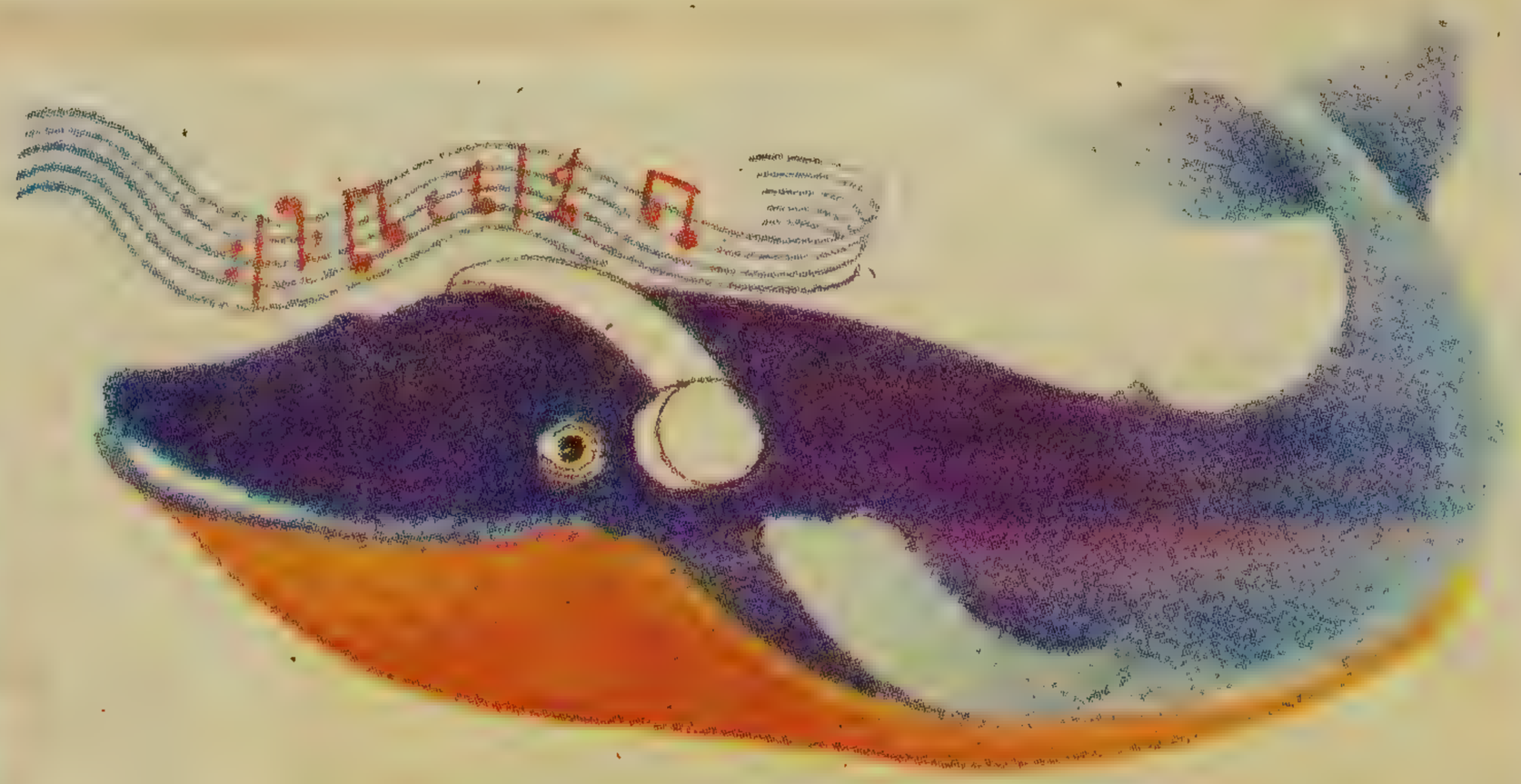

Yüksek Sesli Hayvanlar

HAYVANLARIN çoğu seslerin uzaklardan duyulması için çok yüksek tonda bağırırlar. Kazada yaşayan hayvanlar arasında en gürültücü olanı **Siamang maymunudur.** Çenesinin hemen altında bulunan hava torbacığı, bağırdığı zaman şişer.

Rorqual balinalarının sesi 160 kilometre uzaklıktan rahatça duyulabilir. Eğer gemi makinelerinin çıkardığı ses olmasa, sanırız yaklaşık 1000 kilometre uzaklıktan bile duyulabilir.

Hayvanlar Yas Tutar mı?

BİR **zebra,** aslanlardan birinin pençesine düşüp ölürse, arkadaşları dönüp bakmaz bile... Ölmüş-kalmış pek umurlarında değildir. Onlar kendi can dertlerine düşmüşlerdir. Ama, aynı durumun **filler** için geçerli olduğu söylenemez. Örneğin, can çekişen bir arkadaşlarını gördüklerinde filler, bir türlü inanamayıp, onu ayağa kaldırmaya uğraşırlar. Arkadaşlarının yaşama dönmesi konusunda umutlarını kestikten sonra bile, günlerce başında beklerler. Bir keresinde anne filin, ölen yavrusundan ayrılmamak için, cesedi saatlerce dişlerinin üzerinde taşıdığı gözlenmiştir.

Anne **şempanze** ile yavrusu arasındaki bağ da oldukça güçlüdür. Hayvanbilimciler, tanık oldukları çok ilginç bir olayı anlatırlar. Sekiz yaşındaki bir şempanze, annesi öldüğünde o denli üzülmüş ki, üç hafta sonra annesinin öldüğü yerde o da can vermiş.

Fil balıkları da deniz hayvanları arasına en vefalı olanlarıdır. Bir arkadaşlarının zıpkın yiyip karaya vurduğunu görünce, hemen yardıma koşar ve zıpkını çıkarmaya uğraşırlar. Hele eşini yaralı ya da ölü görsün, bir türlü yanından ayrılmak istemez. Saatlerce başında bekler; yasını tutar.

Bulmaca

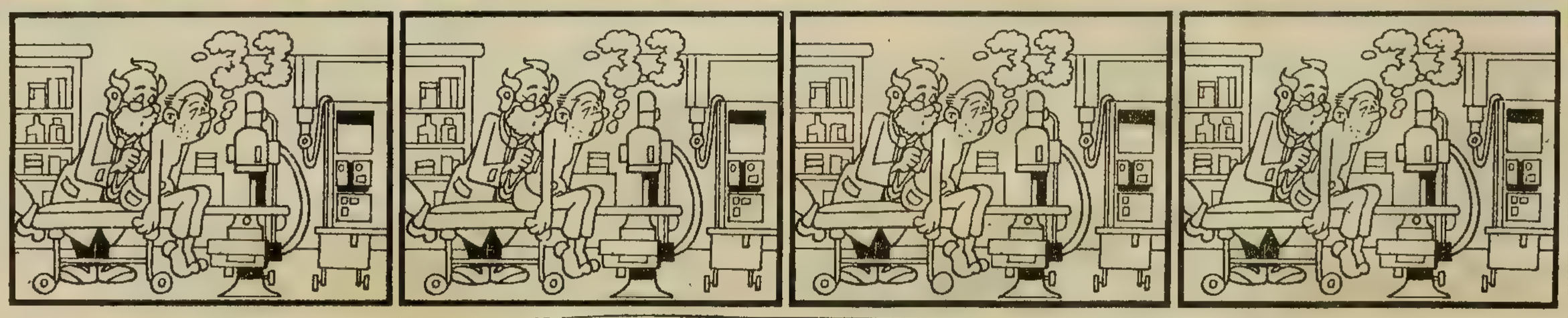

EKSİKLER: Birinci resme göre diğerlerindeki eksikleri bulabilir misin?

SOĞUK BİLMECE

Yemek tabağınızda bir sinek çıkarsa yemek yediğiniz lokanta pis demektir. Peki iki sinek çıkarsa ne demektir?

(Yanıt: Yemek iki porsiyon demektir)

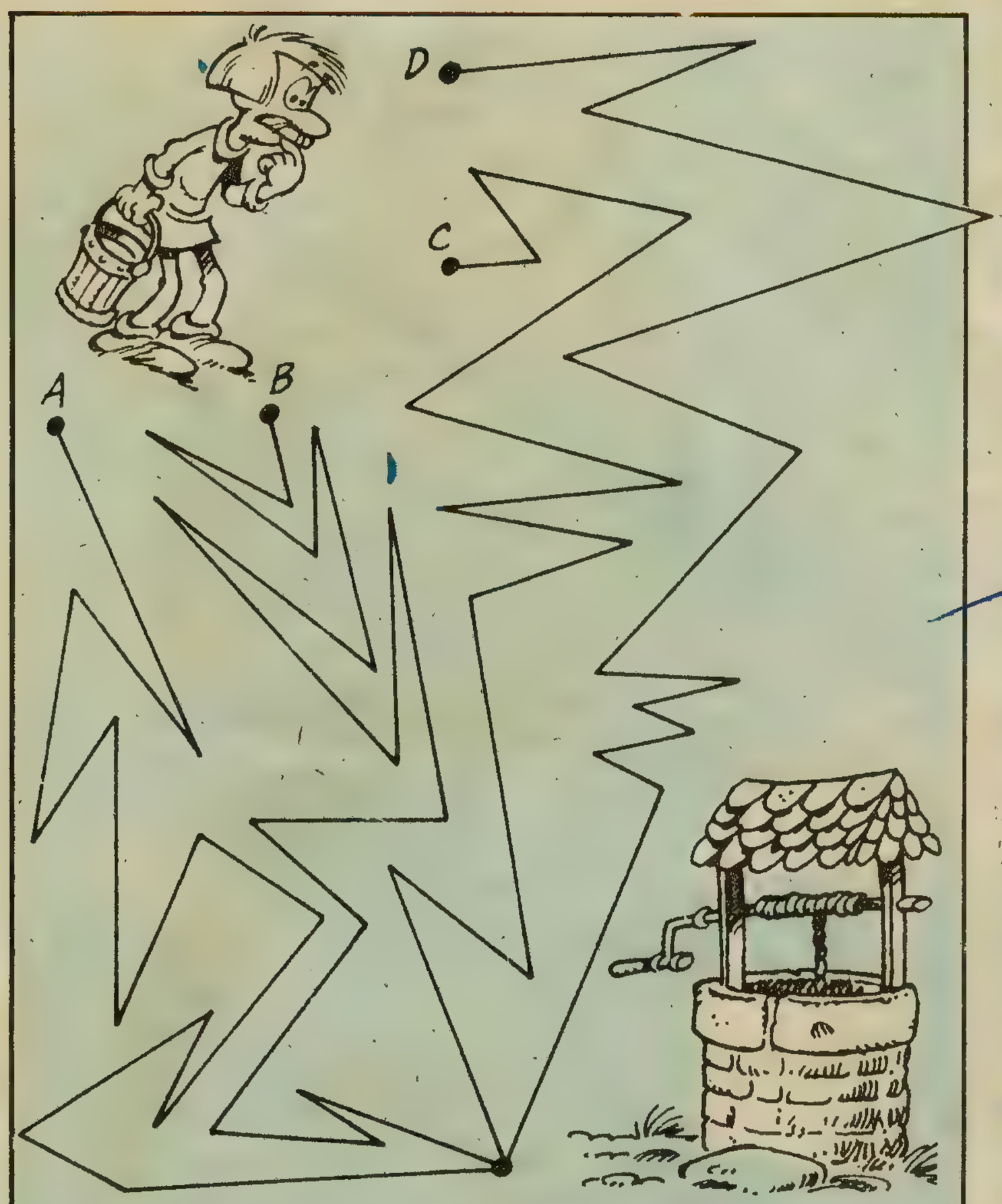

YOL: Küyuya ulaşan en kısa yol hangısidir?

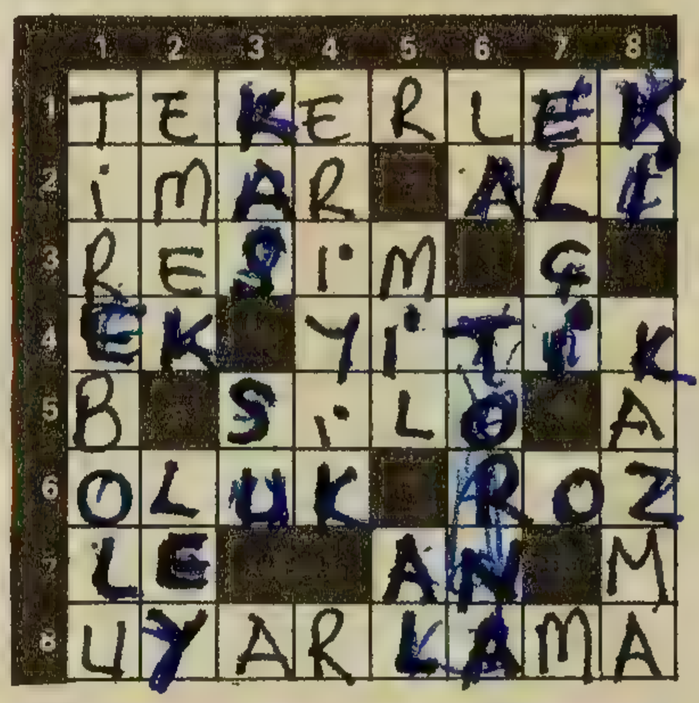

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: Merkezde bulunan bir eksenin çevresinde dönebilir biçimde olan çember. 2- Bayındırlık - Bir erkek adı. 3- Güzel sanatların bir dalı. 4- İlave - Kayıp - 5- Tahıl ambarı. 6- Bir şeyin akmasına yarayan üstü açık boru - (tersi) Kolay olmayan. 7- (tersi) Bir organımız - En kısa zaman parçası. 8- Bir düşünceyi, bir kuramı gerçekleştirme işi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Giresun'un bir ilçesi 2- Bir işin yapılmasında harcanmış olan beden ya da kafa gücü - (tersi) Rüzgâr. 3- Adale - Canlıların yaşaması için gerekli olan en önemli maddelerden biri. 4- İçinde katı bir madde erimiş bulunan sıvı. 5- Bir uzunluk ölçüsü birimi - Kırmızı. 6- Bir nota - Ağaç ya da maden eşyaya yuvarlak bir biçim vermek için kullanılan çarklı alet. 7- Bir devleti başka bir devlette temsil eden görevli. 8- Bir bağlaç - Bir tarım aleti.

Bilmece

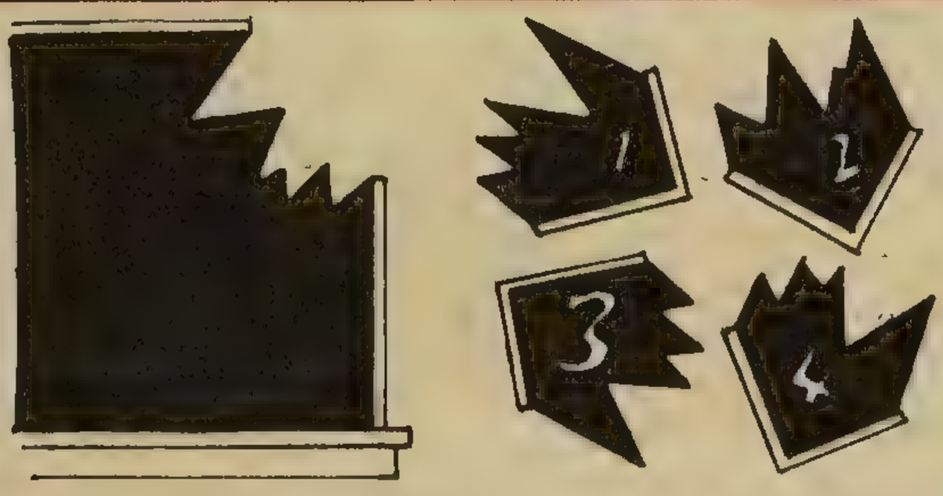

PARÇALAR: Karatahtayı hangi parça bütünler?

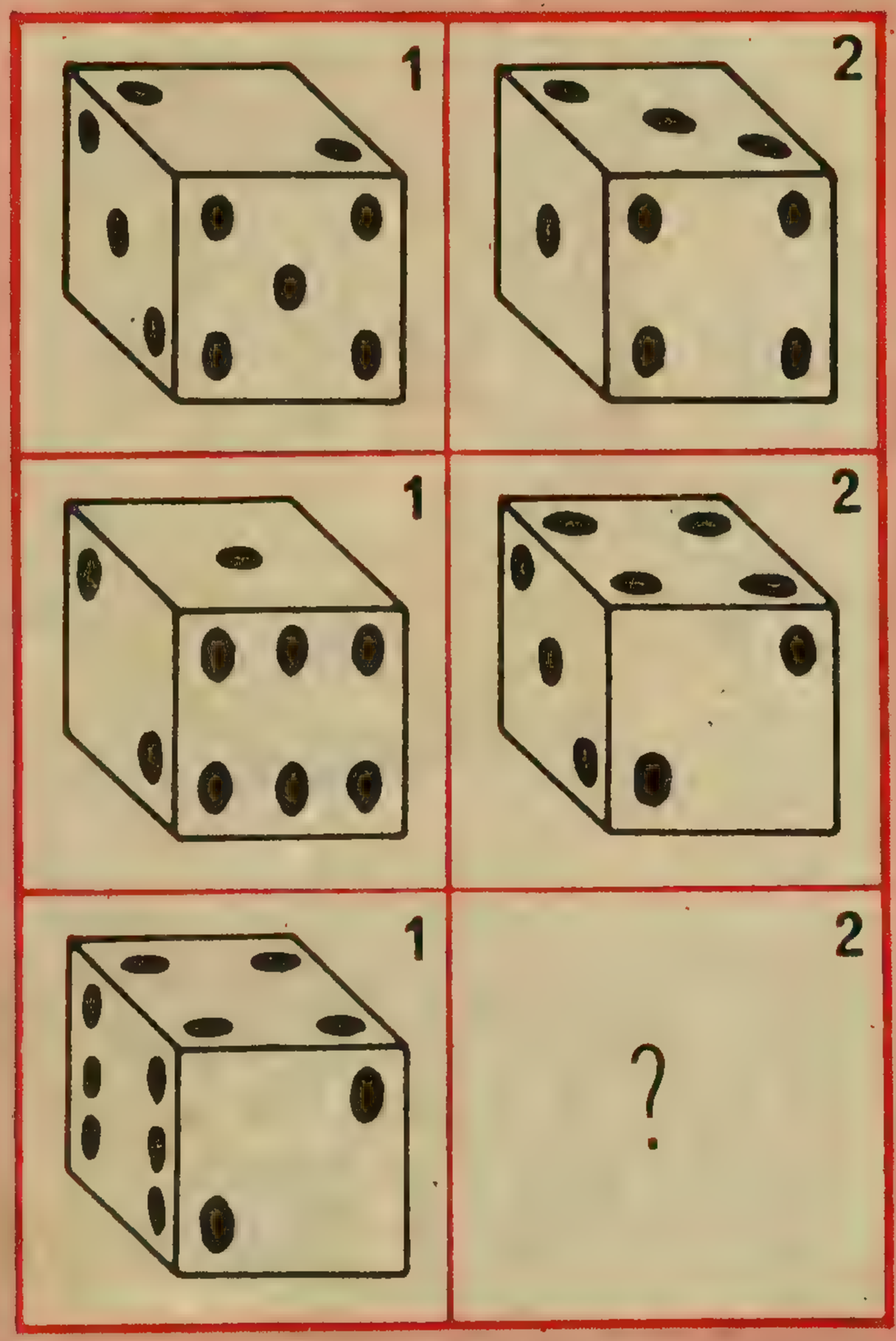

ZARLAR: Soru işaretli yere sağdaki zarlardan hangisinin gelmesi gerektiğini bulabilir misin?

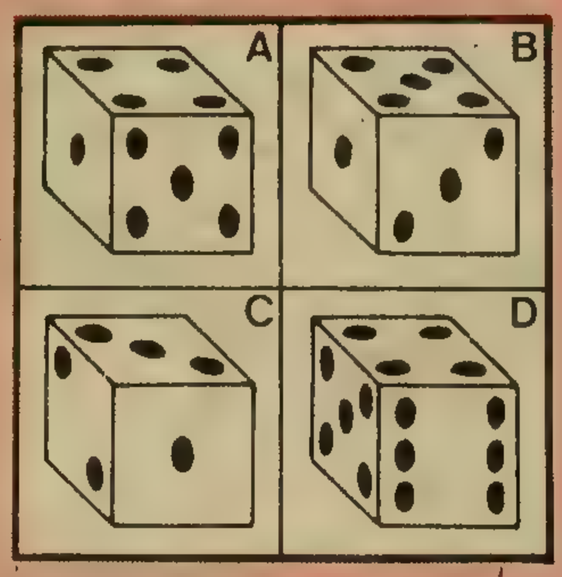

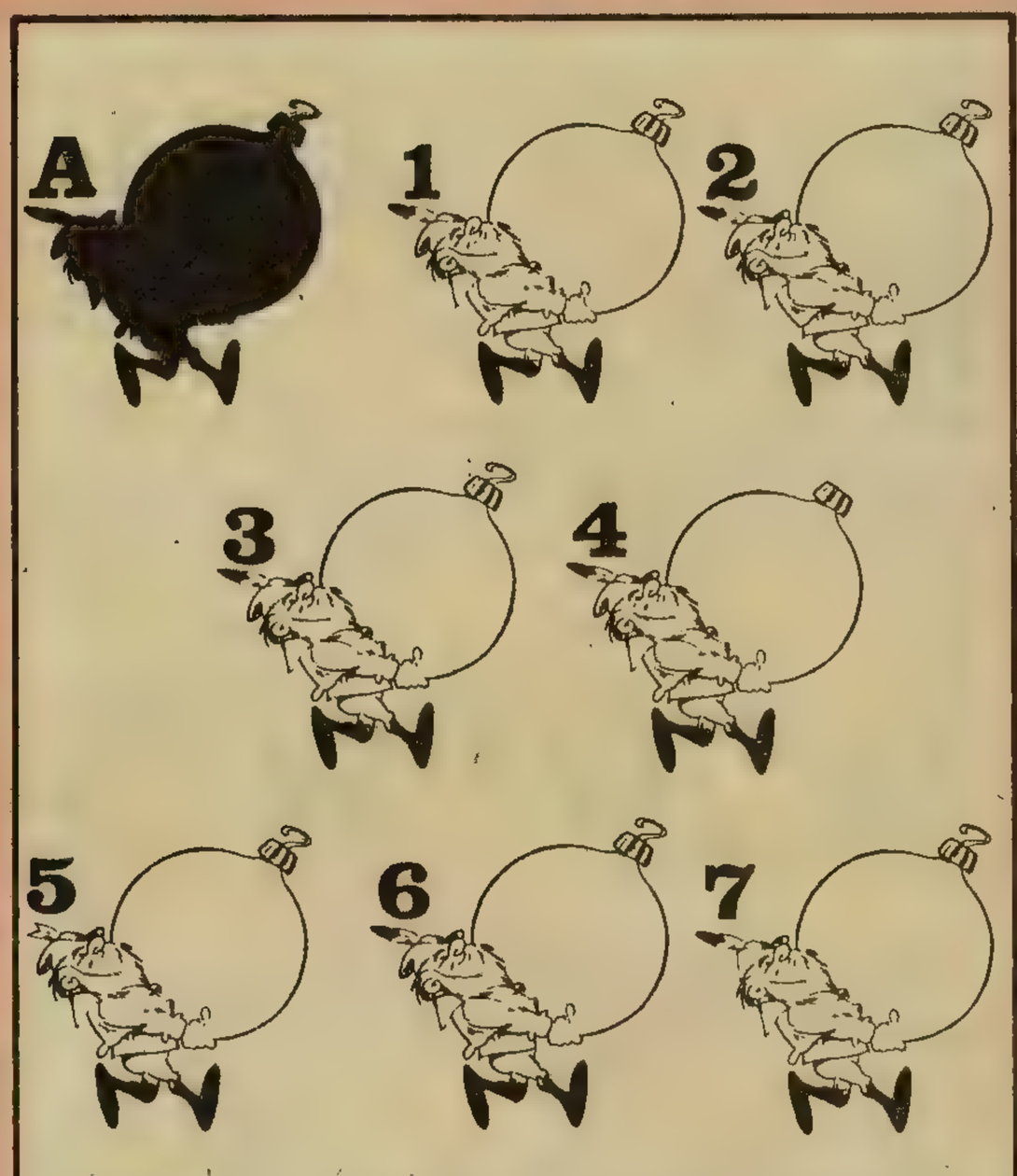

GÖLGE: A resimlerden hangisinin gölgesidir. Söyleyebilir misin?

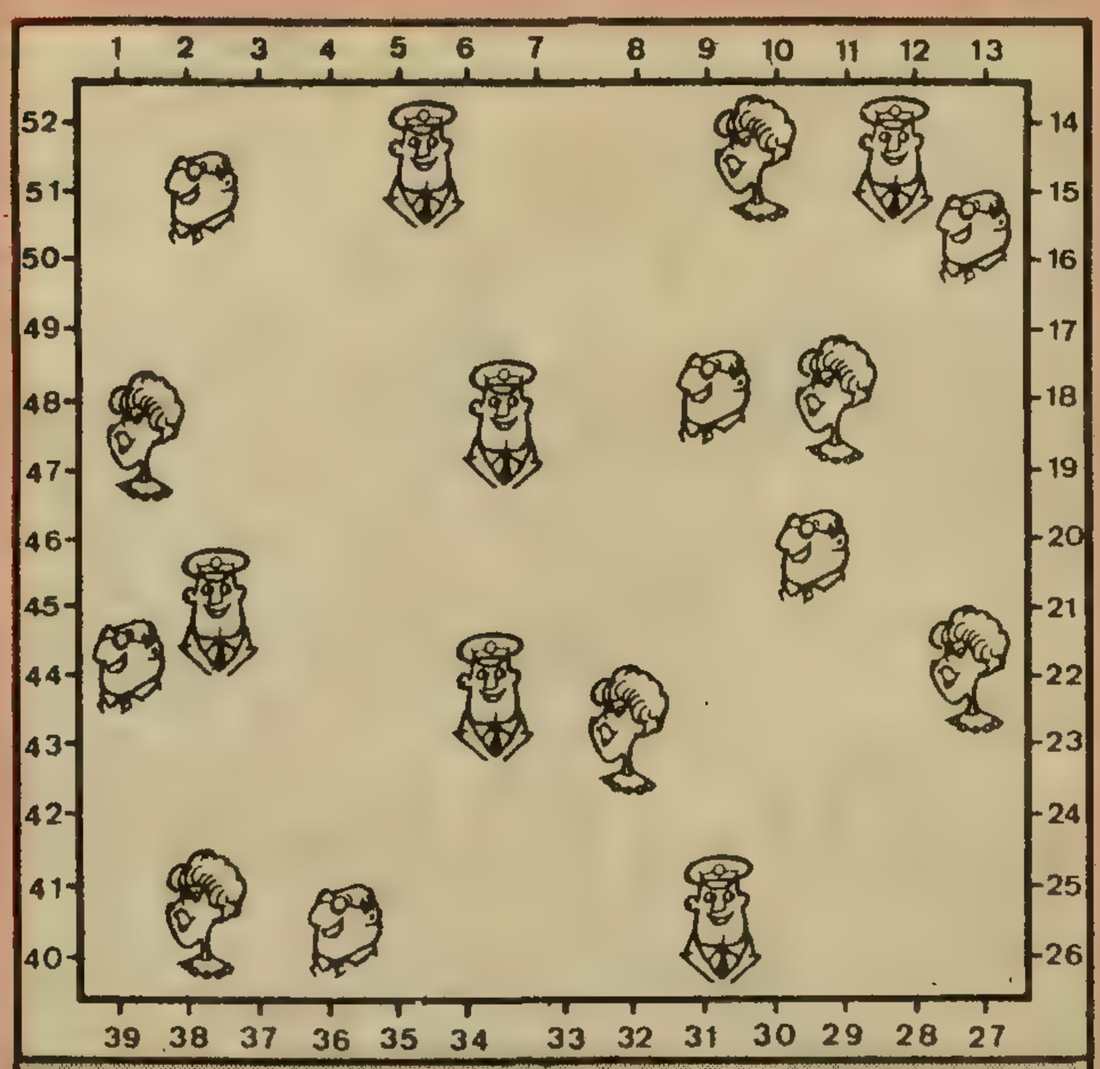

BÖLMECE

Yukarıdaki dörtgeni üç düz çizgiyle öyle altı parçaya böl ki her parçada üç ayrı insan bulunsun.

Bilmece

SİMETRİK RESİMLER

Alttaki numaralı resimlerden hangisi soldaki atın simetrik görüntüsüdür?

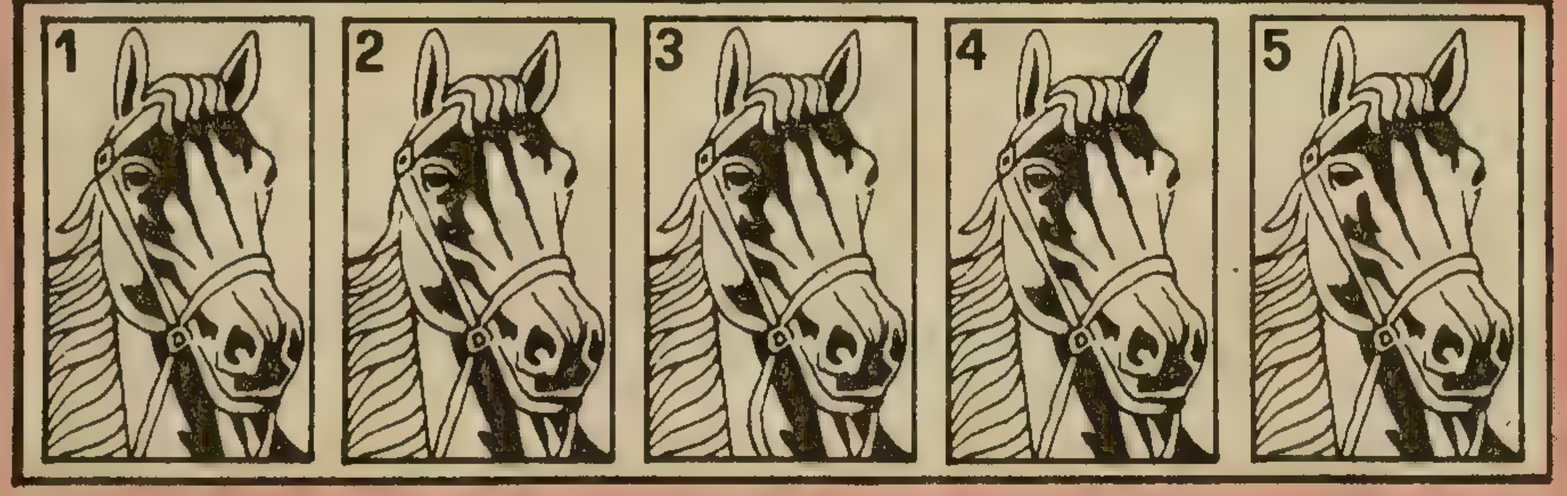

MATEMATİK: Sağdaki boşluklara 1'den 8'e kadar öyle sayılar yaz ki, büyük karenin dışındaki sonuçlar doğru olsun.

9	+		−		11
−	■	+	■	+	
	−		+		7
−	■	−	■	−	
	×		÷		2
2		1		4	

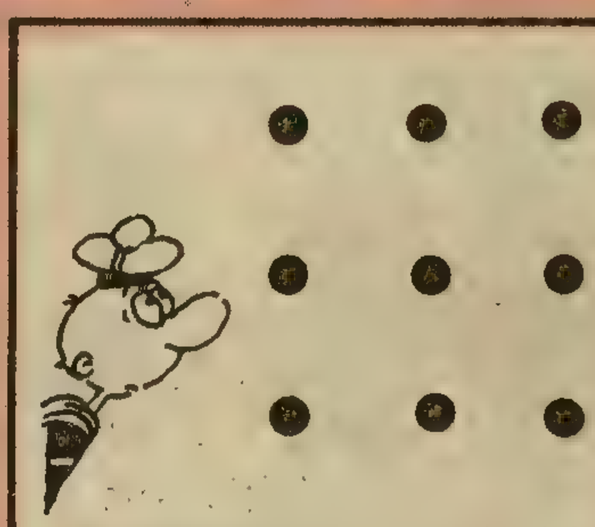

NOKTALAR: Elini hiç, kaldırmadan dört düz çizgiyle bütün noktalardan geçebilir misin?

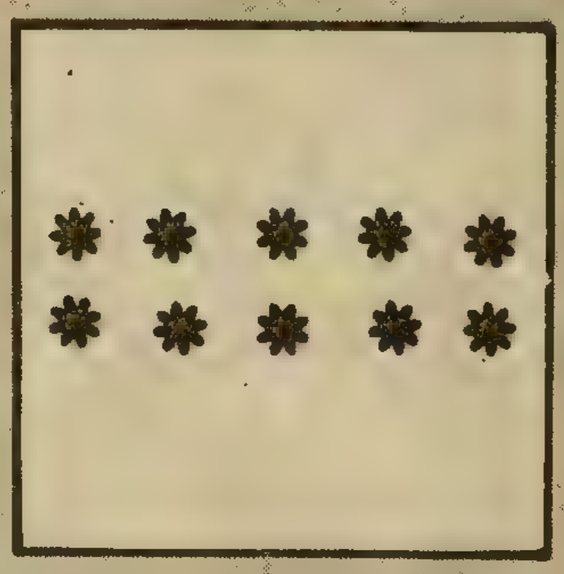

ÇİÇEKLER: Ortadaki çiçekleri karenin kenarlarına öyle yerleştir ki her kenarda üç tane çiçek bulunsun.

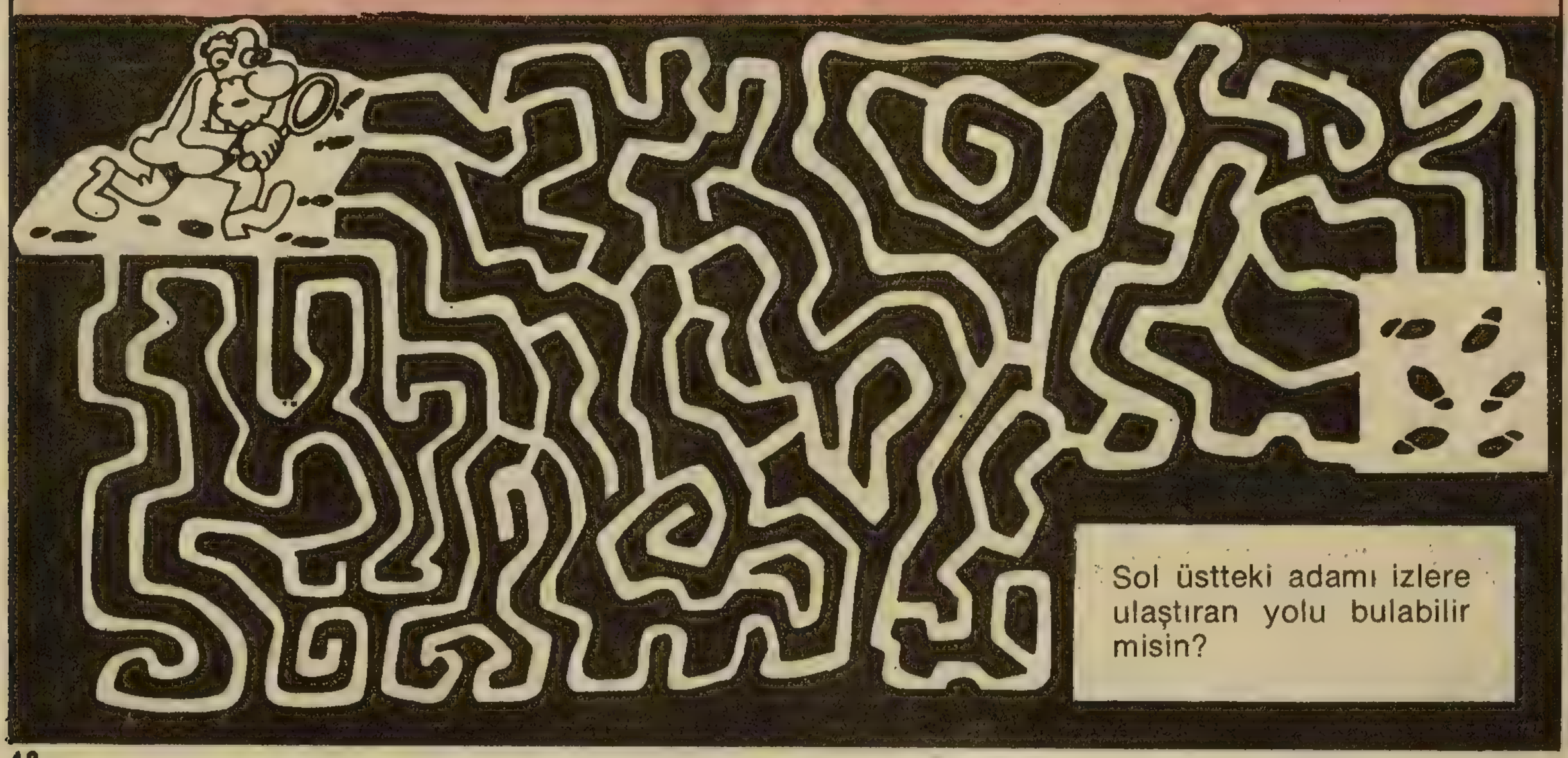

Sol üstteki adamı izlere ulaştıran yolu bulabilir misin?

Bulmaca

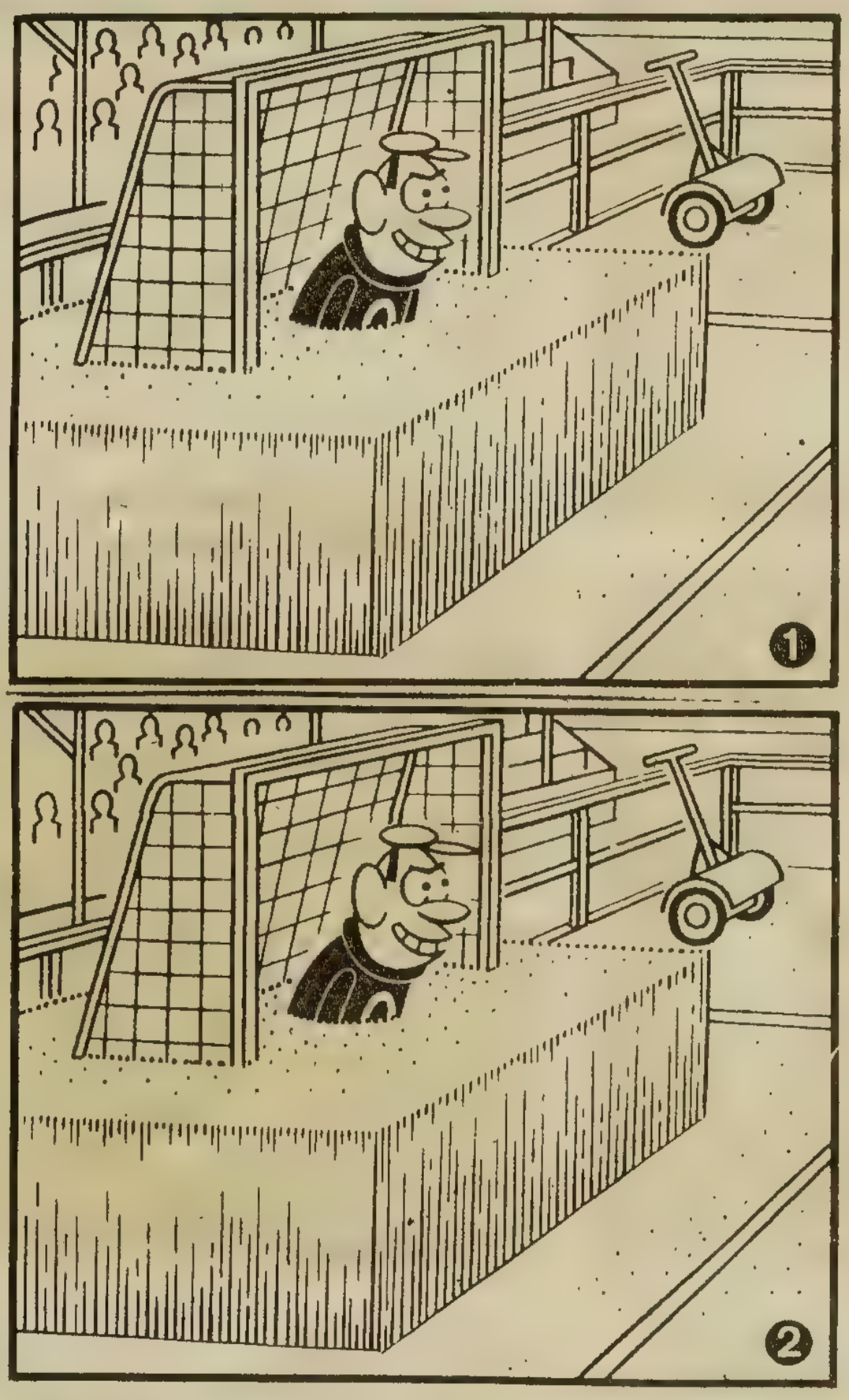

8 FARK: İki resimdeki 8 farkı bulabilir misin?

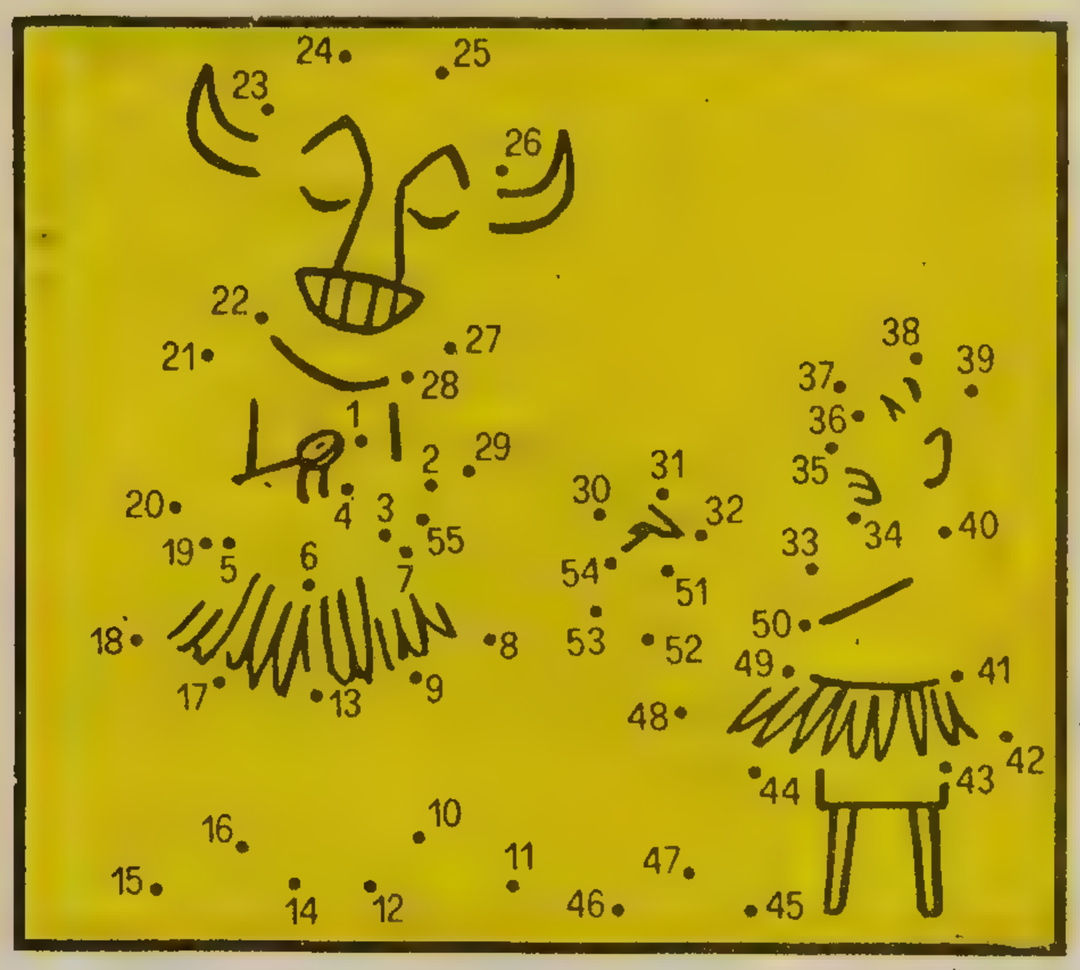

Noktaları birleştir, bakalım ne çıkacak?

EŞLER: Birbirinin eşi iki şekli bulabilir misin?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

NEGATİF: 5 numaralı şekil.
KALEM: 4 numaralı çizgi kaleme ulaşır.
SÜTUN: 3-4-2 ve 6-1-5 birer sütun oluştururlar.
8 FARK: 1— Robotun omuzu. 2— Soldaki kovanın üstündeki ip. 3— Üstte en sağdaki seyirci. 4— Boksörün sol elinin altı. 5— Boksörün sağ eldiveni. 6— Baksörün sol ayağı. 7- Sağdaki kovanın sol üstü. 8- Boksörün saçı.
LABİRENT:

ZEHİR HAFİYE: Kadın atlet olan kocasının merdivenleri koşarak çıktığını söylüyor. Oysa basamaklardaki ayak izleri teker teker çıkılmış.
KARE BULMACA: Soldan Sağa: 1— Karatavuk. 2— Otomobil. 3— NasabaraK. 4— Nam. 5— Ekol - Onay. 6— Re - Zeki. 7— Amade. 8- Nil - Verim. 9— Skor - Yeni.
Yukarıdan aşağıya: 1— Konferans. 2— Ata - Kemik. 3— Rosto - Alo. 4— Ama - LiD. 5— toB - Ev. 6— Abarloz - Ey. 7— Virane - Re. 8— Ulamak - In. 9— Yirmi.
KIZILDERİLİ: 3 numaralı Kızılderili.
EŞLER: 1'de sağ alttaki şekil, 2'de en sağdaki yuvarlak farklıdır. 3 ve 4 eşittir.
GİZLİ EŞYALAR: Sandalye B-6'da eşit, düdük E-2'de Çanta F-5'te, Ege D-5'te.

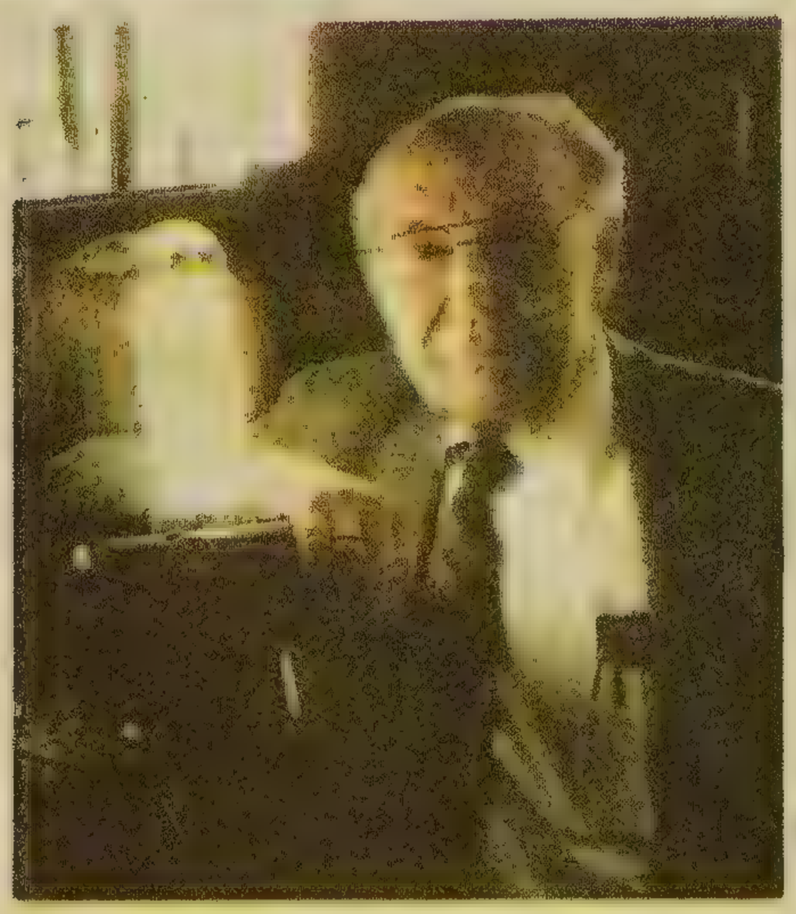

Bir Kral'ın kellesi gidiyor: Yüksek süratle hareket eden bir merminin fotoğrafı... "Zamanın dondurulduğu an," başarı "zamanı donduran adam"ın (en üstte); Dr.Edgerton laboratuvarında (üstte) ve bir rugby topuna atılan müthiş şut'un ilk saliseleri (solda).

Dr.Herold E.Edgerton

ZAMANI DONDURAN ADAM

Dr. Edgerton, bilimsel çalışmaları sonucunda stroboskopik ışığı kullanılabilir hale getirdi.

DR. **Harold E.Edgerton** adı pek çoğunuza yabancı gelecektir. Ama belki dünyada ilk kez **"zamanı donduran kişidir"** dersek, yine tanımasanız bile, onu anlamanız kolaylaşır. Fotoğraf alanında, yüksek süratle hareket eden cisimleri yakalayan bir öncüdür, Dr. Edgerton... Bugün artık neredeyse bilim haline gelen "Stroboskopik ışıkların kullanımı" ile saatte 2.700 kilometre hızla hareket eden bir merminin fotoğrafını yakalamayı başarmıştır. Yakaladığı fotoğraflardaki görüntülerle çıplak bir gözün hiçbir za-

Zamanın durdurulduğu bir başka an: Saatte 2.700 kilometre hızla giden bir merminin, bir elmanın içinden geçiş anı (yanda) ve kırmızı bir kadife yastığın üzerinde duran kraliyet tacı... mı?... Hayır! Dr.Edgerton'ın 1957 yılında çektiği bu fotoğraf, bu defa da bir turta hamuruna düşen süt damlalarını "dondurmuş."

man göremeyeceği hareketleri "zamanı dondurarak" görülebilir kılmıştır.

Dünyanın önde gelen eğitim kurumlarından biri olan ve kısa adı MIT olan **Massachusettes Institute of Technology**'de elektrik mühedisliği öğrenimi gördü. Çalışma yaşamında, teorik çalışmaların kendisine uygun olmadığını gördü. Elektrik motorundan elde edilen doğrudan ve dalgalı akımların birbirlerine dönüştürülmesi konusundaki çalışmalarına ağırlık verdi. Flaşlı lambalı ile göz hareketleri arasındaki ilişkiyi incelemeye başladı. Çalışmaları sırasında **"büyülü lamba"** adını verdiği yeni bir tür aydınlatma cihazı geliştirdi. Bu çalışmalarının sonucunda da stroboskopik ışığı kullanılır hale getirdi.

Bütün bu çalışmalarıyla da dünyanın en hızlı hareket eden cisimlerini görüntülemeyi başardı. Bir merminin hareket halindeki resimlerini çekti. Bu süratle hareket

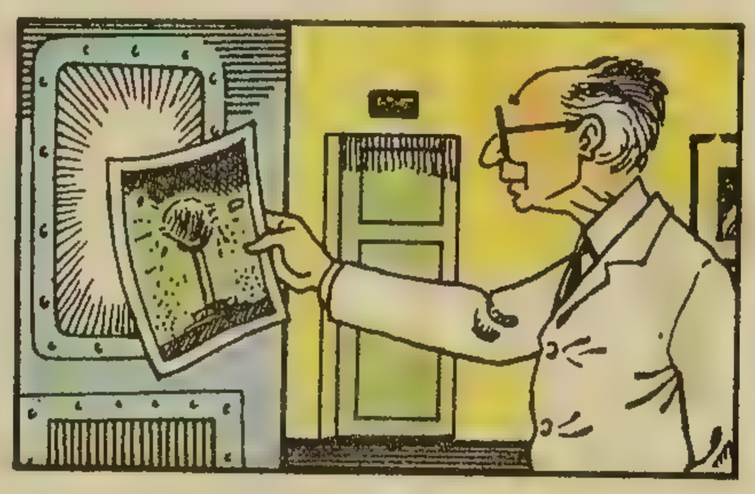

eden cisimlerin fotoğraflarının çekilebilmesini mümkün kılacak tekniği geliştirdi. Dr. Edgerton, kısa bir tanımlamayla "zamanı durdurdu" ve adını "zamanı donduran adam" olarak tarihe kazıdı.

Bilimsel çalışmaları ve denemeleri sırasında çevresindeki insanlara sürekli olarak söylediği bir sözle anıldı. "Her zaman yararlı bir şeyler yapın" lafı bir noktada O'nun çalışma ve yaşama ilkesini ortaya koymaktaydı. O'na göre asıl olan sürekli çalışmak, bir şeyler üretmek ve bunların üzerinde sonsuza kadar çalışarak, geliştirmekti.

Okurdan Okura

Özge DEMİRKURT/Ankara

Begüm ÖZTÜRK/İstanbul

Güneş GÖZER

KİTAPLARIM

En sevdiğim yoldaşım
Kitaptır benim arkadaşım
Vakit buldukça ona koşarım
Benim canım arkadaşım

Yaprağını açarım birer birer
İçinde neler var neler
Okurum onları teker teker
Kitabımdır bütün bilgiler

Temiz korurum kitaplarımı
Yırtmam hiçbir sayfasını
Nasıl atarım ben onları
Benim bilgi dolu arkadaşımı

Feryâl UĞUR

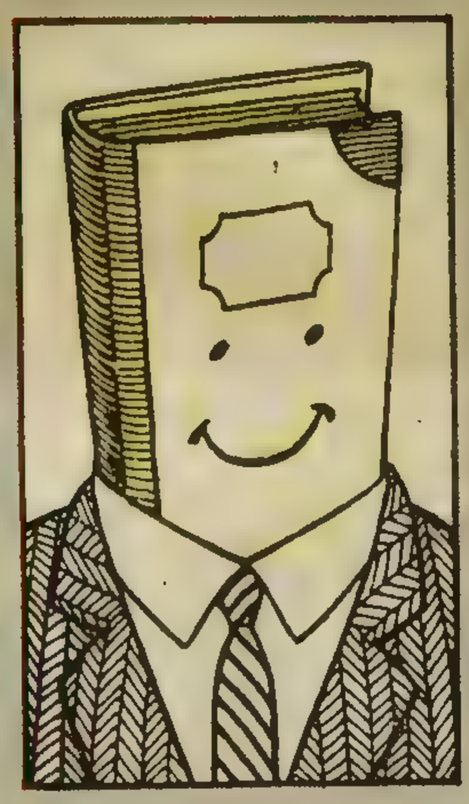

KİTABIM

Kitap her konuyu anlatır,
İnsan her konuyu öğretir,
Kitap benim her şeyim.

Her gün açarım kitabı,
Her gün öğrenirim biraz bilgi,
Kitap benim her şeyim.

Çok severim kitapları,
Kitap insanın en yakın arkadaşı
Kitap benim her şeyim.

Gürkan ASLANTAY/ADANA

Mektup Arkadaşı

DENİZ ERGÜREL: 11 yaşındayım. 5. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim arasında basketbol oynamak, bisiklete binmek, Pop Müzik dinlemek başta gelir. Karateyle de ilgilenirim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adresim: 1661 Sok. No: 23/3 Karacan Apt. İZMİR

SEMRA ERBAŞ: 12 yaşındayım. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, seyahat etmeyi, yüzmeyi severim. Yaşıtım olanlarla yazışmak için adresim: Bahçelievler 1. Cad. 124

ANKARA

KİTAPLARIN DÜNYASI

Girdiğim zaman odama,
Açarım ardına kadar kitaplığımın kapaklarını.
İçeriye güneş doğar bir anda.
Bana pencere açıyormuşum gibi gelir.
Yepyeni, pırıl pırıl, herkesin özgürce yaşadığı
Bir dünyaya pencere açarım o an.
Kitaplarımın dünyasına açarım penceremi.

Öykü Petek BİLGİLİ/İSTANBUL

KİTAP

Kapağını açtığımda
Diyar diyar gezdirir
Hem bilgiler verir
Benim güzel kitabım
Öğretmenimden bilgili
Benim güzel kitabım
Kötü bir dosttan iyidir
Benim canım kitabım

Bülent DİZDAR/İSTANBUL

SUÇU NEYMİŞ?

Adam, avukata başvurmuştu:

— Beni savunmanızı istiyorum!...

— Hay hay... Ücret konusunda düşünceniz nedir?

— Param yok, ama 84 model bir Ford'um var... Onu verebilirim.

— Anlaştık öyleyse... Peki, söyler misiniz, neyle suçlanıyorsunuz?

— 84 model Ford marka bir araba çalmakla!...

Boğaç KIZILER

ENGİN ODULUYURT: 12 yaşındayım. Orta 2. sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim, kitap okumak, pul ve kelebek koleksiyonları yapmak, yüzmek ve bisiklete binmektir. Ayrıca futbol ve voleybol oynamaktayım. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak için adresim: Sarayatik Mah. Ihlamur Sok. 2/3

ELAZIĞ

İSMAİL ODULUYURT: 12 yaşındayım. Ortaokul 2. sınıfa gitmekteyim. Mezre Ortaokulu'nda okumaktayım. Özel zevklerim, spor yapmak, kitap okumak, koleksiyon yapmak ve müzik dinlemektir. Yaşıtım olan kız arkadaşlarla yazışmak için adresim: Sarayatik Mah. Ihlamur Sok. 2/3

ELAZIĞ

Öykü

İKİNCİ BİR OKUL

KİTABI daha çok sevmem, "Dünya Çocuk Kitapları Haftası" ile başladı. Öğretmenimiz kitap üzerine şiirler ezberletiyor, sınıfımızda aynı konuyla ilgili bir köşe hazırlatıyordu. Ayrıca okulumuzun salonuna bir kitap sergisi açılmıştı. Ben hangi şiiri okuyacağım diye düşünürken, önce kitap üzerine düşüncelerimi yazmaya başladım. Sonra şiirleri yüksek sesle okuyor, o insanı büyüleyen dizeleri sanki soluyordum. İşe kendimi öylesine kaptırmışım ki, kimi kez şiir bittiği halde kendim devam etmeye başlamayayım mı? Bir yandan beni dinleyen babam gülümsüyor, "Çok güzel çok güzel, bunları sen mi yazdın?" diyordu.

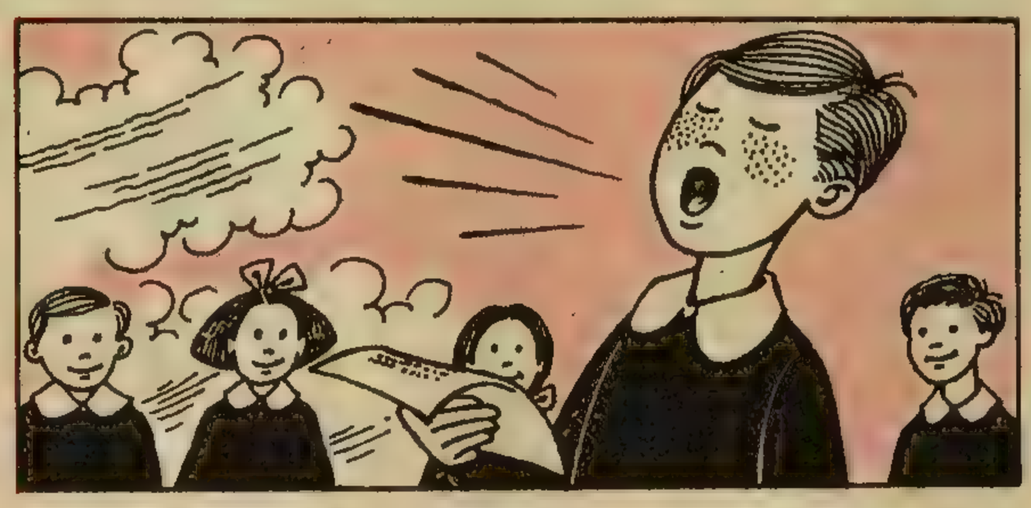

"Bunları sen mi yazdın?" Bu cümle bende öylesine etkiler uyandırdı ki, bana şiiri sevdiren ikinci bir neden oldu. Hemen kendi kendime karalamalara geçtim. Onları temize çekip babama götürdüm. "Baba" dedim, "işte bunları bütünüyle ben yazdım. Bir bakar mısın, becerebildim mi?" Babam sevgiyle şiirleri aldı. Okurken yüzünün tatlı tatlı renkler aldığını, yeni anlamlara büründüğünü gördüm. "Çok güzel" dedi. "Gene yaz." O gece uyuyamadım. Aklımdan habire dizeler oluşturuyordum. Sabaha karşı uyuyabildim. Ertesi gün dört gözle dersi bekledim. Amacım öğretmenime göstermekti. Onun da övgülerini almaktı. İçimde büyük bir heyecan vardı. Öğretmenim hemen bana sarıldı, öptü, kutladı. Sınıfa okudu. Sınıfımızdan bir alkış koptu. Biraz utandım, ama çok sevindim. O kadar çok sevindim ki, yerimde duramıyor, zıplıyordum. Şimdi de bir an önce evde olmak istiyor, anneme babama bu müjdeyi vermek istiyordum. Ah ne güzel şiirdi bu "Kitaplık Havası" adını taşıyordu. Şimdi her "Dünya Çocuk Kitapları Haftası"nda bu şiirimi, bana öylesine güzel günler yaşatan güzel şiirleri anımsıyorum. "Acaba" diyorum "şiirim mi güzel kitaplıkların o insanı sanki uçuran dost sıcaklığı mı?"

Yavuz CAN

HAFTANIN TARİHİ

HAZIRLAYAN:
MÜMTAZ ARIKAN

SERÜVENCİ YAZAR..

20 KASIM 1916'DA, ÜNLÜ YAZAR JACK LONDON, FAZLA UYKU İLACI ALARAK İNTİHAR ETTİ. HENÜZ 40 YAŞINDAYDI. ÇOCUKLUĞU VE İLK GENÇLİK YILLARI SEFALET İÇİNDE GEÇMİŞTİ. O SIRALAR, BİR LOKMA YİYECEK İÇİN EN AĞIR İŞLERİ YAPMIŞ, SÜREKLİ YAŞAM KAVGASI VERMİŞTİR. DENİZCİLİK, ALTIN ARAYICILIĞI, SERSERİ GEZGİNLİK, BUNLARDAN BİRKAÇIDIR. YALNIZCA, ANCAK, YAZMAYA BAŞLADIKTAN BİRKAÇ YIL SONRA, EN ÇOK PARA KAZANAN YAZARLARDAN BİRİ OLMUŞTU. ÖYKÜLERİNİN YANISIRA ROMANLAR DA YAZMIŞ OLAN JACK LONDON, 'MARTIN EDEN' ADLI ROMANINDA KENDİ YAŞAMINI ANLATMIŞTI. İLGİNÇTİR, ROMANIN BAŞ KİŞİSİ DE İNTİHAR EDİYORDU!

KISA KISA..

* 16 KASIM 1869'DA SÜVEYŞ KANALI TÖRENLE AÇILDI.
* 18 KASIM 1928'DE, İLK MİKİ MAUS ÇİZGİ FİLMİ NEW YORK'TA OYNATILDI.
* 19 KASIM 1823'TE, ÜNLÜ BESTECİ FRANZ SCHUBERT 31 YAŞINDA ÖLDÜ.
* 21 KASIM 1617'DE PADİŞAH I. AHMET 27 YAŞINDA ÖLDÜ.
* 22 KASIM 1963'TE, ABD BAŞKANI JOHN KENNEDY ÖLDÜRÜLDÜ..

SON PADİŞAHIN KAÇIŞI!.

17 KASIM 1922'DE SON OSMANLI PADİŞAHI VAHİDETTİN (VI. MEHMET) "MALAYA" ADLI İNGİLİZ SAVAŞ GEMİSİYLE İSTANBUL'DAN KAÇTI. TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN KARARIYLA OSMANLI DEVLETİ RESMEN SONA ERDİRİLMİŞTİ. (1 KASIM 1922) ARADAN 2 HAFTA GEÇMİŞTİ Kİ, İSTANBUL'DAKİ İNGİLİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI BİR BİLDİRİ YAYINLADI: "RESMEN DUYURULUR Kİ, ZAT-I ŞAHANE, ÖZGÜRLÜĞÜNÜ TEHLİKEDE GÖRDÜĞÜNDEN, BÜTÜN MÜSLÜMANLARIN HALİFESİ SIFATIYLA İNGİLİZ KORUMASINI VE İSTANBUL'DAN BAŞKA BİR YERE GÖTÜRÜLMESİNİ İSTEMİŞTİR. ZAT-I ŞAHANENİN BU İSTEĞİ YERİNE GETİRİLMİŞTİR. 17 KASIM 1922."

BİLİM DÜNYASI

KÖPEK BALIKLARI VE KANSER

TIBBIN ilerlemesiyle yeni tedavi yöntemleri bulunsa da, **Kanser** çağımızın hâlâ en çok korkulan hastalığı olma özelliğini koruyor. 6000 köpek balığı üzerinde ABD'nin Florida eyaletindeki Mote Marine laboratuvarında yapılan ve 26 yıl süren araştırmalar sonucunda, hiçbirinde kanser belirtisine rastlanmadı. Bu araştırmalar sonucunda köpek balıklarının kansere karşı bir tür bağışıklık sisteminin olduğu ortaya çıkmış oldu.

Kansere karşı bu dayanıklılıklarını büyük bir olasılıkla vücutlarındaki A vitamini deposuna ve bol miktarda karaciğerlerinde bulunan yağa borçlular.

HAVA KİRLİLİĞİNDE SON ÇÖZÜM

HAVA kirliliği her geçen gün artmaktadır. Özellikle büyük kentlerde fabrika bacalarından, araba egzozlarından çıkan dumanlar ve daha pek çok etken, insanların soluduğu havayı kirletmektedir. İşte insanların bu konuda en büyük kurtarıcısı **ağaçlar...**

Yale Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsü araştırmacıları ağaçların hava filtresi görevini gördüğü konusunda birleşiyorlar. Araştırmacılardan **William Smith** labaratuvarında çeşitli ağaçların yaprakları üzerinde geniş çapta araştırmalar yaptı. Elektron mikroskopu altında incelediği yaprakların üzerinde, çiçek tohumlarından tutun da toz toprak mikrop her türlü maddenin bulunduğu gözlendi. Yani yaprakların üstünde bütün zararlı maddeler toplanıyor. Ve böylece insanlara ulaşması önlenmiş oluyor.

İnsanlar bu nedenle zaman bulduklarında, temiz hava almak için, doğru ormanların yollarını tutuyorlar. Ne olursa olsun, doğayı korumalıyız. Yoksa dünya, biz insanlar için bir cehenneme dönüşür.

TEES ELEKTRONİK DENEY VE OYUN SETLERİ

UZAY ÇAĞINI EVİNİZE GETİRİN

Yılbaşına Kadar
ELEKTRONİK KATALOG
Hediyeli

Elektronik Set-1
Electronic Junior Set
80 parça, 110 plan ve şekil, 60 elektronik devre ve oyun.
Fiyatı: 16.000.— TL.

Elektronik Set-2
Electronic Basic Set
120 parça, 210 plan ve şekil, 101 elektronik devre ve oyun.
Fiyatı: 25.000.— TL.

TEES-ELEKTRONİK DENEY VE OYUN SETLERİ ile radyo, elektronik org, telsiz mikrofon, polis sireni, temel bilgisayar devreleri, hırsız alarmı, yağmur alarmı gibi birçok elektronik oyun ve devreyi kendiniz kurup çalıştırabilirsiniz. Pille çalıştığı için tam emniyetli ve tehlikesizdir. Eğitici ve eğlendiricidir, havya lehim kullanmadan elle kolayca montaj yapılır. **Tüm elektronik malzemeler ve deney kitabı** setle birlikte verilmektedir.

PTT ÖDEMELİ GÖNDERİLİR
Gönderme masrafları için **1.000.- TL. PTT'den TEES'in 12 88 99 nolu posta çeki** hesabına yatırılarak para **alındı makbuzu,** isteklerinizi bildiren sipariş mektubunuzla birlikte
TEES-PK 1113 Karaköy/İST.
adresine gönderilmelidir.
İsim ve adresinizi tam olarak bildirmeyi unutmayınız.
Zarf içinde posta pulu veya para göndermeyiniz.

TEES-Teknik Elektrik Elektronik Sanayi
Refik Saydam Cad. No: 89 Aslan Han Kat.3
Şişhane/İSTANBUL Tel: 151 45 58

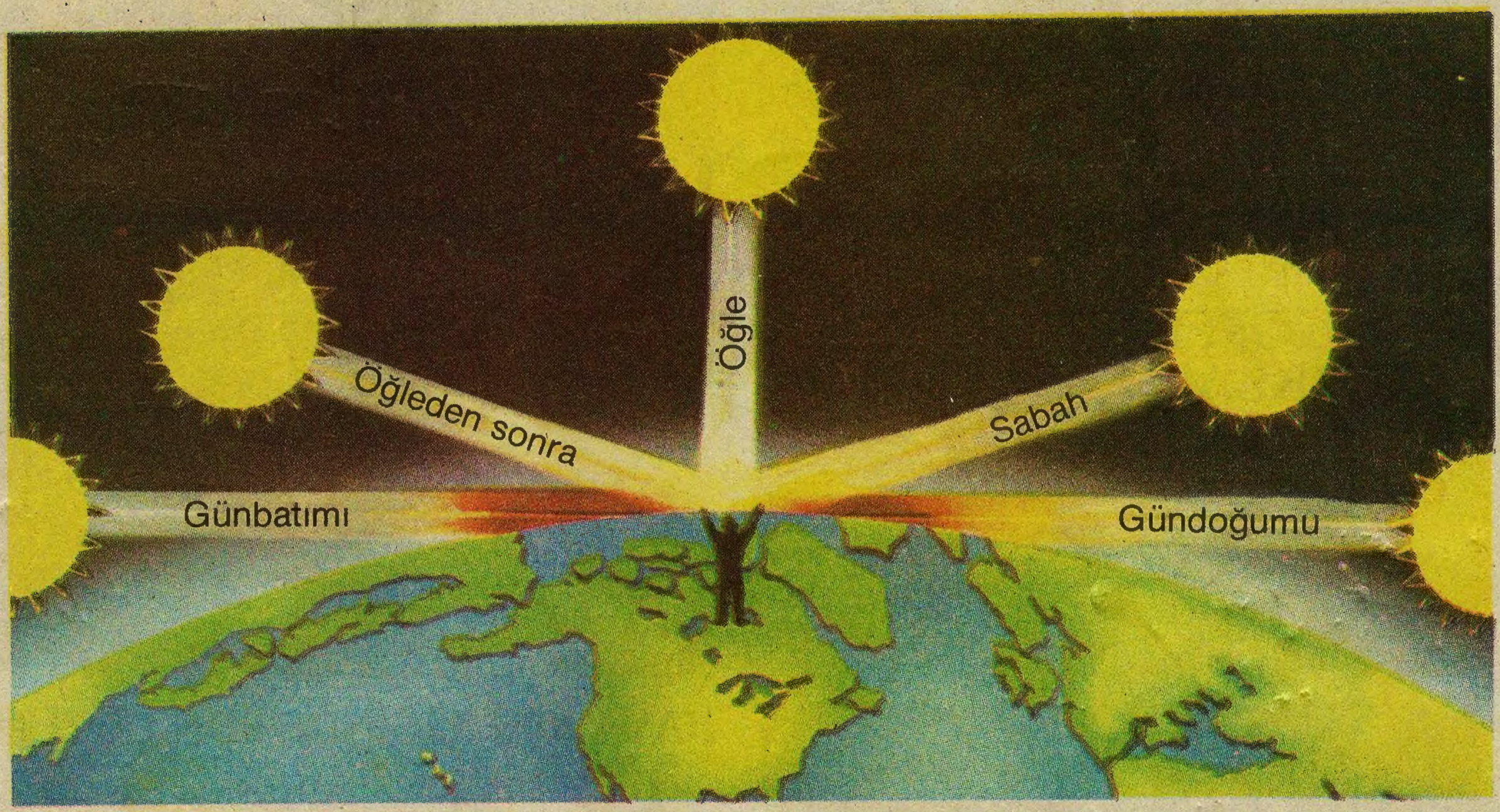

GÜNÜN DEĞİŞİK SAATLERİNDE GÜNEŞ IŞINLARI NEDEN FARKLIDIR?

ÖĞLE vakti, güneş ışıkları daha beyaz gözükür. Sabahın erken saatlerinde ve akşam üstü sarı görünür. Güneş doğarken ve batarkense kırmızı renge bürünür. İsterseniz bunun nedenini araştıralım.

Dünya'mız atmosfer tabakasıyla çevrilidir. Güneş ışınları da Dünya'mıza ulaşırken atmosferden geçmek zorundadır. Güneş ışınları, kırmızı, mavi, sarı, yeşil, mor ışık dalgalarının karışımıdır. Bu dalgalar atmosferden geçerken, hava molekülleri su buharlarına, tozlara çarparlar. Böylece ışık dalgaları her tarafa dağılıp, yön değiştirirler. Öğle vakti atmosfer tabakası daha incedir.Bu yüzden ışık dalgaları fazla dağılmazlar. Bütün renkler karışınca da ışınların rengi beyaza dönüşür. Günün erken ve geç saatlerindeyse kısa mor ve mavi ışık dalgaları dağılır. Geri kalan renkse sarıdır.

Atmosferin en kalın olduğu zaman güneş doğarken ve batarkendir. Bu yüzden ancak kırmızı ve portakal rengi atmosferden geçip Dünya'ya ulaşabilir.

MOZAİK

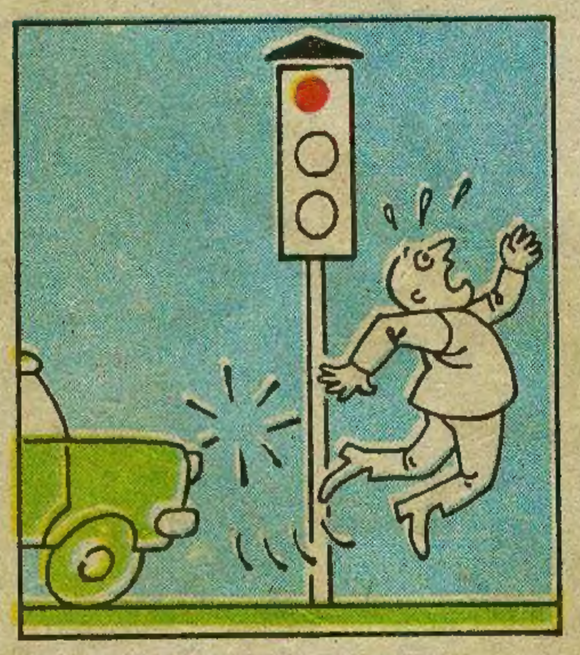

RENKLERİN ÜZERİMİZDEKİ ETKİLERİ

PSİKOLOGLARA göre bazı renkler insanların çoğunda belli bir etki gösteriyor. Buradan hareketle renkler insanlar için olumlu araçlar olarak kullanılmış. Örneğin kırmızı: Bazı okullarda jimnastik salonlarının duvarlarının neden bu renk olduğunu biliyor muydunuz? Çünkü kırmızı kalp atışlarını hızlandırıyor ve gençler daha fazla güç kazanmak için kas çalıştırıyorlar. Kalp hastalarına da bu yüzden kırmızı renk önerilmiyor. Ayrıca hastanalerde yapılan araştırmalarda da bu renk odalara yerleştirilen hastaların daha çabuk iyileştiği gözlenmiş. Buna karşılık bürolarda, fabrikalarda kırmızı renk kullanılması nefes darlığına yol açmış. Şaşmamak gerek, dünyanın her yerinde bu renk yasak ve tehlike işaretidir. Ama yine de insanlar kırmızıyı seviyor; onlar için canlılık, yaşam demek. Sarı ise yazın, güneşin simgesi, şimdiye kadar bilinmeyen yönü ise konsantrasyonu arttırdığı. Turuncu ise uzmanlarca iştah açıcı bir renk olarak tanımlanıyor. Gün ışığında soğuk bulduğumuz mavi ise akşamları sıcak görünüyor: Bu rengin sinir sistemini uyarıcı etkisinden dolayı odalardan uzak tutulması öneriliyor.

Hey

Türkiye'de Pop Müzik + Gençlik denildiğinde akla ilk onun adı gelir.

Hey

Pop Müzik + Rock Müzik + Hard'n Heavy Müzik'le ilgili en son haberler onda yer alır.

Hey

Okurlarına her hafta posterler, çıkartmalar, şans kartları ve sürpriz armağanlar verir.

Hey

Tamamen pırıl pırıl kuşe kâğıda basılır...
HEYCİK ekiyle Türkiye'de 1 numaradır...

Kısacası, gençlik ne istiyorsa Hey onu verir...

Unutmayın, her pazartesi HEY günüdür

Geleceğe güvenle bakıyorum TÜRKBANK'a güveniyorum...

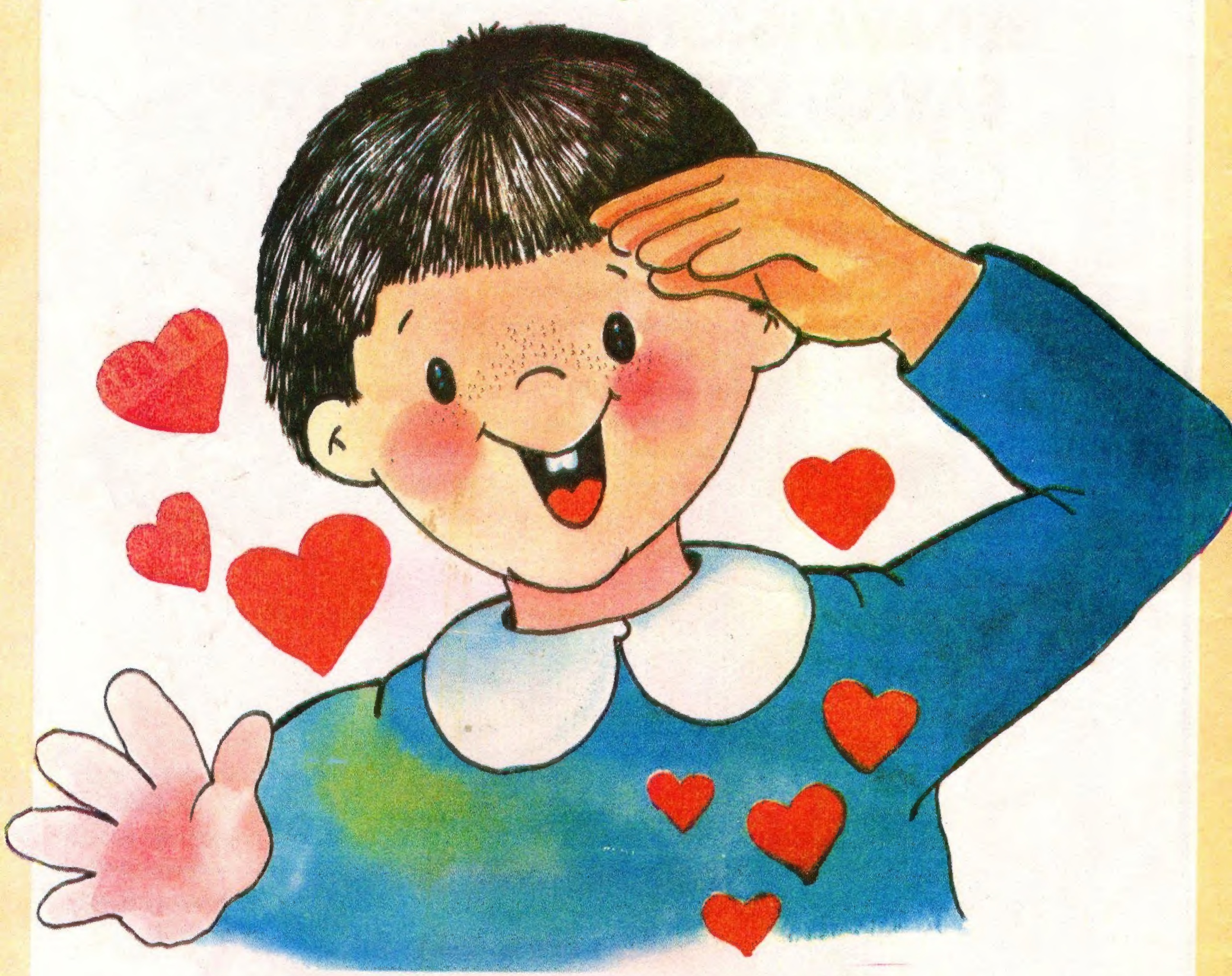

TÜRK TİCARET BANKASI

TÜRKBANK

"İKİNCİ ADRESİNİZ"